

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXI) — Nr. 415

PARTEA A III-A
PUBLICAȚII ȘI ANUNȚURI

Luni, 29 iunie 2020

PUBLICAȚII ȘI ANUNȚURI

RAPORTE DE ACTIVITATE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

RAPORT

asupra activității desfășurate de Ministerul Apărării Naționale

în anul 2019, publicat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare

I. CONTEXTUL POLITICO-MILITAR

Principalele evoluții ale mediului geopolitic global pe parcursul anului 2019 au fost de natură să accentueze potențialul destabilizator, atât în zonele puternic afectate de instabilitate, precum Regiunea Extinsă a Mării Negre, nordul Africii și Orientalul Apropiat, Orientalul Mijlociu și zona Golfului Persic, cât și în zone stabile, dar marcate de regimuri autoritare sau în zone cu nivel de dezvoltare ridicat, cu sisteme de securitate complexe și cu regimuri democratice consolidate, în condițiile manifestării unui complex de factori, precum: interesele concurente ale actorilor străini implicați direct sau indirect în conflictele aflate în derulare, continuarea migrației ilegale dinspre zonele de conflict spre Europa și interconexiunea dintre rețelele de criminalitate organizată și rețelele teroriste, denunțarea unor acorduri/tratate importante, precum acordul nuclear cu Iranul sau Tratatul privind Forțele Nucleare cu Rază Intermediară de Acțiune/INF¹.

În ceea ce privește zonele de interes strategic pentru România – Regiunea Extinsă a Mării Negre și Balcanii de Vest – principalele aspecte care au reținut atenția au fost:

– intensificarea competiției regionale între NATO și Federația Rusă pe fondul intereselor concurente, cu reverberații negative asupra securității regionale și, implicit, asupra intereselor de securitate ale României;

– menținerea unui rol modest al organizațiilor internaționale de securitate în gestionarea situațiilor de conflict și criză;

– continuarea propagării, în spațiul european, a unor ecouri ale manifestărilor extremist-teroriste de sorginte islamistă;

– accentuarea competiției pentru accesul pe termen lung la resursele energetice.

La nivel global, amenințarea de natură militară a avut o tendință ascendentă, pe fondul intensificării concurenței geopolitice dintre principalii actori statali. Pentru atingerea obiectivelor de politică externă și menținerea relevanței globale, aceștia au utilizat toate instrumentele de putere (politic, economic, informațional, cultural, militar etc.) într-o abordare conprehensive, instrumentul militar fiind utilizat diferențiat, în funcție de particularitățile regionale.

Pe parcursul anului 2019, situația de securitate din Afganistan a continuat să se deterioreze, pe fondul următorilor factori: extinderea zonelor din teritoriul afgan aflate sub control taliban, creșterea presiunii exercitatate de grupările insurgenți și teroriste asupra forțelor de securitate afgane, intensificarea acțiunilor violente executate de o serie de grupări teroriste care s-au infiltrat din Pakistan în Afganistan, eforturile organizației teroriste Statul Islamic din provincia Khorasan de a deveni relevantă în spațiul afgan, acțiunile Pakistanicului, Iranului și Federației Ruse în Afganistan. Militarii români au fost expuși unei game largi de amenințări, precum atacuri cu armament de artilerie asupra bazelor de dislocare, atacuri din interior executate de personalul militar afgan sau atacuri complexe, cu armament de infanterie și/sau atențatori sinucigași.

În acest context geostrategic, eforturile Ministerului Apărării Naționale în anul 2019 au urmărit realizarea, în cadrul aliat și în contextul Uniunii Europene, a intereselor strategice naționale. Astfel, Ministerul Apărării Naționale a acordat o atenție deosebită implementării deciziilor adoptate la cele mai recente summituri NATO, precum și continuării implementării „Strategiei Globale a Uniunii Europene” în domeniul securității și apărării și, nu în ultimul rând, consolidării parteneriatelor strategice.

¹ Intermediate-Range Nuclear Forces Treaty.

Activitatea Ministerului Apărării Naționale în anul 2019 a fost contextualizată de continuarea deteriorării situației de securitate de ansamblu, caracterizată de manifestarea simultană a riscurilor și amenințărilor convenționale și a celor asimetrice, de acțiuni flagrante de contestare a multilateralismului și a sistemului de valori liberale, de încălcări ale dreptului internațional și de multiplicarea polilor de tensiune, inclusiv prin folosirea forței militare – aspect evident și în vecinătatea României.

Ministerul Apărării Naționale a continuat să fie un participant activ la eforturile de adaptare ale NATO și UE la noile realități strategice.

II. PREȘEDINȚIA ROMÂNIEI A CONSILIULUI UNIUNII EUROPENE

Activitatea Ministerului Apărării Naționale pe durata detinerii de către România a Președinției Consiliului UE a vizat îndeplinirea obiectivelor asumate de către țara noastră în cadrul celui de-al treilea pilon al programului de lucru al Președinției – „Europa, actor global”.

Anul 2019 a fost percepțut de la bun început ca un moment esențial pentru avansarea deciziilor de eficientizare a Politicii de Securitate și Apărare Comună. Astfel, pentru îndeplinirea obiectivelor asumate prin Programul de lucru al Președinției, Ministerul Apărării Naționale a urmărit în mod activ:

- continuarea eforturilor în derulare privind dezvoltarea inițiatiivelor privind Cooperarea Structurată Permanentă/PESCO², Revizuirea Coordonată Anuală a Apărării/CARD³, Fondul European de Apărare/EDF⁴;

- încurajarea inițiatiivelor referitoare la consolidarea industriei europene de apărare și a bazelor tehnologice, cu accent pe facilitarea accesului IMM⁵ la piața europeană de apărare;

- asigurarea unei dezvoltări echilibrate a dimensiunilor civilă și militară a PSAC, în vederea gestionării eficiente a provocărilor de securitate convenționale și emergente;

- dezvoltarea cooperării UE-NATO în domenii ca apărarea cibernetică, războiul hibrid, comunicarea strategică și mobilitatea militară. În acest context, au fost evidențiate beneficiile relației transatlantice;

- optimizarea angajamentului operațional al UE.

Evenimentele organizate de Ministerului Apărării Naționale în România au constituit oportunități valoroase de dezbatere asupra viitorului apărării europene. Astfel, în cadrul mandatului Președinției României a Consiliului UE au fost organizate 10 evenimente, 3 reunii în format dialog și 3 reunii de consilii formale și informale, la care au participat miniștri ai apărării, șefi ai statelor majore, oficiali ai UE și experți. Totodată, s-au înregistrat progrese semnificative în avansarea dosarelor aferente apărării la nivelul organizației. Astfel, Ministerul Apărării Naționale a finalizat, sub egida PRES RO, acordul partajă privind viitorul Regulament al Fondului European de Apărare, document care oferă o bază solidă pentru eforturile viitoare pe această dimensiune. Alte zone de acțiune au inclus definirea condițiilor de participare a statelor terțe la proiectele PESCO, agreearea unei viitoare Facilități Europene pentru Pace și avansarea în implementarea Strategiei de Securitate Maritimă a Uniunii Europene.

III. ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR CE DECURG DIN CALITATEA DE STAT MEMBRU NATO ȘI UE

III.1. Participarea la operațiile și misiunile internaționale pentru onorarea angajamentelor asumate în cadrul NATO și UE

Participarea Armatei României la misiuni și operații în afara teritoriului statului român în anul 2019 s-a desfășurat în baza aprobării hotărârilor Consiliului Suprem de Apărare a Țării privind forțele și mijloacele Armatei României ce pot fi puse la dispoziție pentru participarea la misiuni și operații în afara teritoriului statului român și s-a reconfigurat la cerințele operaționale și la solicitările de suplimentare/reducere a deficitelor de

capabilități. În anul 2019, forțele naționale aflate în așteptare pe teritoriul național, dislocabile la ordin, s-au situat la un nivel relativ constant comparativ cu 2018.

Efortul Armatei României s-a concentrat în teatrul de operații din Afganistan, prin disponibilitatea de sprijin și răspuns oportun la solicitări, reafirmându-se calitatea României de contribuitor important la eforturile NATO de asigurare a unui mediu sigur și stabil în această țară. Participarea la misiunea „NATO RESOLUTE SUPPORT” din Afganistan a rămas principala prioritate a contribuției Armatei României la misiuni și operații internaționale, efectivele suplimentându-se în anul 2019 cu peste 180 de militari.

În condițiile în care situația de securitate nu s-a schimbat semnificativ, participarea în teatrul de operații din Balcani a rămas relativ constantă, participarea la misiunile „NATO KFOR” și „EUFOR ALTHEA” din Bosnia și Herțegovina venind în sprijinul eforturilor NATO și UE de stabilizare a Balcanilor de Vest.

Pentru implementarea măsurilor privind prezența înaintată consolidată/eFP⁶, detașamentul român de apărare antiaeriană a continuat misiunea în Polonia. Prin contribuția Armatei României în cadrul prezenței înaintate consolidate/eFP s-a evidențiat solidaritatea și determinarea în implementarea măsurilor de consolidare a posturii NATO de descurajare și apărare pe flancul estic.

Începând cu anul 2019 România participă la Misiunea Multidimensională Integrată a ONU de Stabilizare din Mali/MINUSMA⁷, pe lângă observatori, cu detașamentul de elicoptere pus la dispoziție în cadrul United Nations Peacekeeping Capabilities Readiness System/UNPCR.

Prin implicarea în efortul de instruire, consiliere și asistență a forțelor de securitate irakiene în cadrul Coalitiei Internaționale anti-ISIL/Daesh, condusă de Statele Unite ale Americii, Armata României a materializat angajamentul țării noastre de sprijinire a eforturilor de combatere a terorismului în general și a grupării ISIS în particular. De menționat că, în cadrul misiunii NATO din Irak, în anul 2019, a fost demarată participarea României cu personal de stat major și consilieri.

Asigurarea unei prezențe persistente în Marea Neagră pentru descurajarea unor amenințări la adresa Alianței a impus în anul 2019 participarea la acțiunile Grupărilor Navale Permanente ale NATO cu o fregată și un dragor maritim, iar o fregată tip T-22 R cu elicopter navalizat și o grupă FOS⁸ a participat în Marea Mediterană la operația „SEA GUARDIAN”, pentru realizarea obiectivelor de securitate maritimă și combatere a terorismului.

Participarea Armatei României la operațiile și misiunile UE s-a realizat printr-o echilibrare a efortului național, conform intereselor strategice ale României și în corelație cu celelalte angajamente asumate în plan internațional.

În anul 2019, Ministerul Apărării Naționale și-a îndeplinit angajamentele asumate în cadrul organizațiilor internaționale de securitate, constituindu-se într-un contribuitor activ la efortul global de gestionare a amenințărilor la adresa securității, participarea la misiuni și operații reprezentând un vector esențial în îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare și asigurarea credibilității la nivel internațional.

III.2. Îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de membru NATO și UE pentru asigurarea capabilităților necesare îndeplinirii nivelului de ambioție politico-militară al celor două organizații

În eforturile de transformare a sistemului militar pentru dezvoltarea capabilităților de apărare în concordanță cu realitatea politico-strategică, în anul 2019 s-a avut în vedere dimensionarea, înzestrarea și instruirea corespunzătoare a Armatei, care să permită atât asigurarea unei capacitați de luptă în concordanță cu planurile elaborate la nivel național și la nivelul

² Permanent Structured Cooperation.

³ Coordinated annual review on defence.

⁴ European Defence Fund.

⁵ Categorie întreprinderilor micro, mici și mijlocii.

⁶ Enhanced Forward Presence/eFP.

⁷ The United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali.

⁸ Forțe Operații Speciale.

Alianței, cât și îndeplinirea, la termenele planificate, a angajamentelor militare asumate de România pe plan internațional.

La nivel național s-au întreprins eforturi pentru continuarea implementării măsurilor prevăzute în „Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2026 și în perspectivă”, actualizat, respectiv a celor prevăzute în „Planul de înzestrare a Armatei României”/PIAR, cu accent pe asigurarea resurselor pentru programele de înzestrare esențiale.

Privind îndeplinirea contribuției naționale la NATO, activitățile din 2019 s-au concentrat pe coordonarea și monitorizarea implementării cerințelor din Pachetul de Ținte de Capabilități asumat de România în 2017, cu accent pe realizarea/mentinerea capabilităților identificate ca prioritare în cadrul reuniunii miniștrilor apărării din anul 2017.

Pe durata Președinției României la Consiliul UE, echipa de negocieri a României, formată din experți ai Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Economiei, a ajuns la un acord parțial provizoriu⁹ privind propunerea de Regulament de instituire a Fondului European pentru Apărare, cu mențiunea că elementele rămase în discuție vor fi agreate ulterior obținerii acordului asupra Cadrelui Financiar Multianual (prin care și bugetul de 13 miliarde euro pentru cei 7 ani) și clarificarea aspectelor privind BREXIT. Prin Fondul European de Apărare/EDF, Comisia Europeană finanțează în premieră investițiile în efortul comun al statelor membre pe liniă cercetării-dezvoltării tehnologilor și echipamentelor pentru apărare, sprijinind întreg ciclul de dezvoltare a capabilităților pentru apărare. Fondul va deveni operațional începând cu anul 2021, în noul Cadru Financiar Multianual 2021-2027.

Pe dimensiunea mobilității militare, pe parcursul anului 2019 au fost continuăte eforturile pentru definirea la nivelul UE a cerințelor militare privind infrastructura de transport cu dublă utilizare. Ministerul Apărării Naționale a contribuit la elaborarea observațiilor și propunerilor transmise de România și a susținut demersurile unei apropiere a eforturilor NATO și UE pe acest subiect. În marja reuniunii Consiliului Afaceri Externe din 14 mai 2019, miniștrii apărării au semnat Acordul de Program/PA¹⁰ pentru Programul Agenției Europene de Apărare/EDA de Categorie A – „Optimising Cross Border Movement Permission in Europe”.

Pe linia informațiilor pentru apărare, ministerul a contribuit la definirea cerințelor de informații strategice la nivel aliat, a furnizat evaluări care au fost incluse în documentele agreate la nivelul NATO și UE, a răspuns la cererile de informații primite de la NATO și UE și a furnizat, din proprie inițiativă, produse de informații către structurile de informații din cadrul NATO și UE.

În cooperare cu instituțiile și structurile naționale cu atribuții în domeniul securității naționale, a fost furnizat sprijin de specialitate pentru asigurarea securității și buna desfășurare a Președinției României a Consiliului UE, precum și contribuirea cu expertiza pentru fundamentarea poziției naționale în cadrul eforturilor susținute la nivel european pe problematica contracarării amenințărilor hibride.

III.3. Participarea activă la procesele decizionale în cadrul Alianței Nord-Atlantice

În context NATO, principalul efort al Ministerului Apărării Naționale a fost orientat spre promovarea și susținerea obiectivelor României pe dimensiunea de apărare în cadrul reuniunilor miniștrilor apărării din statele membre NATO, desfășurate în februarie 2019, iunie 2019 și octombrie 2019, al Reuniunii liderilor din statele NATO de la Londra, din decembrie, precum și al reuniunilor pregătitoare în formatul directorilor de politici (aprilie 2019 și septembrie 2019).

Într-o cheie conexă și complementară eforturilor la nivel aliat privind securitatea Mării Negre, Ministerul Apărării Naționale a contribuit în manieră consistentă la dezvoltarea Strategiei naționale de securitate pentru Regiunea Mării Negre. Contribuția ministerului pe acest palier a vizat

inclusiv asumarea unui set de obiective și proiecte vizând atât dezvoltarea capacitații și posturii naționale de apărare, cât și a profilului și capacitații aliate la Marea Neagră. În acest sens, angajamentele vizate de Ministerul Apărării Naționale reflectă eforturile prioritare de dezvoltare și modernizare a capacitaților naționale de apărare, cu accent pe componenta maritimă și de apărare aeriană și anti-rachetă, implementarea deciziilor aliate privind dezvoltarea proiectelor NATO dedicate îmărtirii securității în Regiunea Mării Negre și găzduite de România (MNBD-SE și MNC-SE HQ) și, nu în ultimul rând, dezvoltarea în România a unui Centru NATO de Cunoaștere a Situației pentru Regiunea Mării Negre. În completarea acestor inițiative, pentru sprijinirea deciziilor la nivel aliat de la Washington, din aprilie 2019, privind pachetul de măsuri pentru Marea Neagră, Ministerul Apărării Naționale a definit și înaintat propunerile specifice pe linia dezvoltării sprijinului și cooperării cu Georgia și Ucraina. Anul 2019 a reprezentat, de asemenea, un reper de angajare pe palierul instruirii specifice și asigurării nivelului de excelență. În acest sens a fost asigurată inclusiv participarea activă în cadrul proiectului experimental „NIMBLE TITAN” și a altor module de educație și instruire pe componente importante ale posturii colective de descurajare și apărare.

Pentru România, evoluțiile la nivelul UE pe dimensiunea de apărare au constituit o șansă de a contribui la depășirea dificultăților actuale întâmpinate de proiectul european, la consolidarea integrării europene și, respectiv, de a se asigura că funcționalitatea NATO, care rămâne garantul integrității, se păstrează intactă. Totodată, noile inițiative în domeniul apărării, prin aportul pe linie operațională și de capabilități, pot avea un rol esențial în echilibrarea contribuției europene în domeniul apărării și o mai bună partajare a eforturilor în relația transatlantică.

III.4. Angajarea la proiectele din cadrul inițiatiivelor „Framework Nations Concept”(FNC) și „Smart Defence”/NATO, „Permanent Structured Cooperation”(PESCO) și „Pooling and Sharing”/UE

Continuarea participării la inițiativele de cooperare în domeniul dezvoltării capabilităților pentru apărare derulate în context NATO sau UE a reprezentat și în anul 2019 o prioritate a Ministerului Apărării Naționale, în conformitate cu direcțiile de acțiune prioritare stabilite în documentele programatice de planificare a apărării. În acest sens, s-a urmărit o participare și implicare pe baza unor evaluări pragmatice ale valorii adăugate a inițiatiivelor de cooperare promovate în context NATO și UE, în vederea dezvoltării capabilităților naționale.

În ceea ce privește inițiativa „Framework Nations Concept”/FNC, România a devenit membru al Grupării-Cadru conduse de Germania/DEU FNC din luna iunie 2015, fiind activ implicată pe cele două palieri ale inițiativei, respectiv constituirea unei mari unități de nivel corp de armată care să fie alocată NRF¹¹ și încadrată în categoria „Follow-on-Forces”, prin afilierea unor unități luptătoare din cadrul Forțelor Terestre, cât și în cadrul domeniilor de cooperare identificate la nivelul inițiativei prin contribuții la 20 de clustere – la 5 cu statut de „participant” și la 15 cu statut de „observator”, din totalul de 24.

În anul 2019, în contextul inițiativei DEU FNC au continuat programele de instruire/exerciții comune, prin participarea militarilor români la o serie de activități de pregătire, alături de militarii germani și olandezi, pentru exersarea procedurilor de stat major, în perspectiva afilierei brigăzii mecanizate românești la Divizia de Reacție Rapidă/DSK¹² germană. Aceste exerciții au vizat creșterea nivelului de interoperabilitate al forțelor, precum și testarea și implementarea unor tactici/tehnici și proceduri de lucru comună. De asemenea, în anul 2019 a fost continuată participarea națională la programele de dezvoltare a capabilităților prin abordare multinațională în cadrul inițiativei „Smart Defence”/NATO, vizând utilizarea eficientă a resurselor alocate apărării, în scopul menținerii capacitații Alianței de a-și îndeplini misiunile și, implicit, nivelul de ambiență.

⁹ Common understanding.

¹⁰ Programme Arrangement.

¹¹ NATO Response Force.

¹² Division Schnelle Kräfte.

În vederea facilitării procesului de dezvoltare și utilizare în comun a capabilităților, proiectele dezvoltate sub egida „Smart Defence” au fost grupate în trei categorii: pilonul 1 – proiecte recomandate, pilonul 2 – proiecte posibile, respectiv pilonul 3 – propuneră.

Pe baza analizelor de oportunitate desfășurate la nivelul Ministerului Apărării Naționale, la finalul anului 2019, nivelul de participare al României la proiectele aliate a inclus un număr total de 30 de proiecte dintre cele 103 active, după cum urmează: 16 dintre cele 57 de proiecte din pilonul 1, care au o națiune-lider și pot fi implementate pe termen scurt/mediu; 12 dintre cele 32 de proiecte din pilonul 2, pentru care există o dorință moderată de participare a națiunilor și nu au fost identificate națiuni-lider; 2 dintre cele 14 proiecte din pilonul 3, care nu pot fi dezvoltate deocamdată din cauza resurselor insuficiente și a interesului scăzut manifestat de națiuni.

Acele proiecte concrete desfășurate în anul 2019 în acest domeniu au constat în principal în monitorizarea permanentă a evoluției proiectelor la care România și-a manifestat intenția de participare, participarea la atelierele de lucru și exercițiile desfășurate în contextul analizei, precum și desfășurarea unor activități de analiză, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, a oportunității implicării României în cadrul noilor proiecte „Smart Defence” identificate la nivelul Alianței (ex. proiectul Land Battle Decisive Munitions).

Pe dimensiunea europeană, Cooperarea Structurată Permanenă/PESCO reprezintă o formă intensificată de cooperare pe dimensiunea Politicii de Securitate și Apărare Comune/PSAC, pentru relansarea procesului de dezvoltare a capabilităților de apărare la nivel european pe baze solide, prin reducerea duplicărilor, punerea în comun a resurselor și asigurarea forțelor necesare pentru executarea misiunilor și operațiilor UE. Decizia de lansare a Cooperării Structurate Permanente a fost adoptată la 11 decembrie 2017, cu prilejul Consiliului Afacerilor Externe, și andosată ulterior la nivel politic în cadrul Consiliului European din 14 decembrie 2017. Anul 2019 a marcat consolidarea Cooperării Structurate Permanente prin orientarea eforturilor pe două palieri: îndeplinirea angajamentelor asumate prin participarea la inițiativă și angajarea în dezvoltarea proiectelor colaborative de capabilități pentru apărare. În prezent, din totalul celor 47 de proiecte lansate în cele 3 valuri – 6 martie 2018, 19 noiembrie 2018, respectiv 12 noiembrie 2019 – România este implicată în 11. În cadrul a două proiecte propuse de România, țara noastră avea statutul de națiune coordonatoare. Acest aspect evidențiază transpunerea în practică a angajamentului național privind implicarea în dezvoltarea capabilităților pentru apărare în context european pe baze solide, prin reducerea duplicării eforturilor, utilizarea judicioasă a resurselor financiare alocate pentru înzestrarea cu echipamente majore și capabilități de ultimă generație și, poate cel mai important aspect, asigurarea complementarității cu NATO. Astfel, pe termen mediu și lung, proiectele dezvoltate în context PESCO pot contribui la modernizarea organismului militar.

În cadrul inițiativei „Pooling and Sharing”, în anul 2019 România era angajată în următoarele proiecte, dezvoltate sub egida Agenției Europene de Apărare/EDA¹³:

- Constituirea de Unități Medicale Multinaționale Modulare/M3U (Multinational Modular Medical Units);
- Constituirea de laboratoare întrunate, dislocabile, de analiză și exploatare a evenimentelor DEI/JDEAL (Joint Deployable Exploitation and Analysis Laboratory);
- Flota Europeană de Transport Aerian/EATF (European Air Transport Fleet);
- Standardizarea aprobărilor diplomatice de survol și aterizare/DIC (Diplomatic Clearances);
- Pregătire piloti și suport logistic pentru aeronave C27J (C27J Pooled Maintenance And Training Initiative);
- Piața europeană pentru achiziții de servicii de comunicații prin satelit (EU Satcom Market);

- Facilitarea schimbului de piese pentru echipamente și tehnică militară (Sharing of Spare Parts – SoSP);
- Optimizarea capabilităților de tip tanc principal de luptă Leopard 2 (OMBT-Leo 2).

IV. ÎNDEPLINIREA ANGAJAMENTELOR ASUMATE ÎN CADRUL PARTENERIAȚELOR STRATEGICE ȘI AL ALTOR ORGANISME INTERNATIONALE

IV.1. Parteneriatele strategice

În anul 2019, Ministerul Apărării Naționale a urmărit dezvoltarea parteneriatelor strategice și a relațiilor speciale în domeniul apărării. Astfel, în cadrul activităților de cooperare internațională desfășurate cu partenerii strategici au fost continuăte și promovate inițiativele naționale în domeniul apărării, precum și cele regionale, cu un accent deosebit pe Regiunea Extinsă a Mării Negre.

Relația de parteneriat strategic cu Statele Unite ale Americii a continuat să fie consistentă, acoperind dimensiunile implementării programelor de înzestrare în derulare, precum și a celor aflate în etapa de operare și suport – sistemele sol-aer PATRIOT, radarele de mare distanță sau radarele pentru supraveghere la înălțimi mici și medii, sistemele de lansator multiplu de rachete cu bătaie mare HIMARS și avionul multirol F16 –, participări în teatre de operații și aplicării prevederilor Acordurilor privind activitățile forțelor Statelor Unite ale Americii staționate pe teritoriul României și amplasarea în România a unei facilități a sistemului Statelor Unite ale Americii de apărare împotriva rachetelor balistice. În același timp, au fost depuse eforturi în direcția asigurării întregului suport necesar consolidării prezenței americane în România și continuării programelor de asistență, pregătire în comun și exerciții, prin valorificarea oportunităților oferite României de Inițiativa de Apărare Europeană/EDI¹⁴ a SUA, inclusiv pentru implementarea proiectelor de investiții în modernizarea infrastructurii din bazele Mihail Kogălniceanu și Câmpia Turzii.

Aprofundarea dialogului strategic cu Marea Britanie, Canada, Franța, Polonia, Turcia, Italia și Spania a determinat schimbări pozitive, concrete la nivelul cooperării practice. Astfel, cooperarea militară s-a concretizat într-o prezență vizibilă în cadrul măsurilor de asigurare destinate flancului estic al NATO, precum și prin participare amplă a militarii din aceste țări aliate la exercițiile găzduite de țara noastră, respectiv la operațiile de poliție aeriană consolidată.

Anul 2019 a fost un an favorabil dezvoltării relațiilor româno-canadiene în domeniul apărării, având ca repere participarea acestui aliat la misiunile de poliție aeriană întărită/eAP pe teritoriul României, precum și cooperarea strânsă în contextul participării României la misiunea ONU din Mali/MINUSMA. Astfel, în perioada septembrie-decembrie 2019, Canada a participat la misiuni de poliție aeriană întărită/eAP în România și activități de instruire în comun cu Forțele Aeriene Române cu un detașament de 135 de militari și 6 avioane de luptă CF-188, alți 4 militari fiind dislocați la Moara Vlăsiei. Totodată, partea canadiană a acordat consiliere pe linie de operații, informații, logistică, comunicării, lecții învățate din momentul asumării de către România a preluării misiunii în Gao/Mali.

În vederea consolidării relației bilaterale pe dimensiunea de securitate în cadrul vizitei oficiale a ministrului apărării naționale la Londra din luna martie 2019, a fost semnat noul „Memorandum de înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării”.

Cooperarea româno-franceză în domeniul apărării a fost, și în anul 2019, la un nivel ridicat, axându-se cu prioritate pe implementarea „Planului bilateral de cooperare pentru anul 2019”. O serie de exerciții în comun au fost desfășurate cu partenerul francez în timpul escalei unor aeronave militare franceze în România. De asemenea, în perioada februarie-iunie 2019, partenerul francez a sprijinit desfășurarea în bune condiții a activităților derulate de Ministerul Apărării Naționale, pe dimensiunea de apărare, aferente mandatului președinției române a Consiliului UE.

¹³ European Defence Agency.

¹⁴ European Deterrence Initiative.

Sub egida Parteneriatului strategic cu Polonia au fost realizate o serie de activități cu accent pe dimensiunea dialogului strategic politico-militar. Astfel, în luna septembrie 2019, în marja reuniunii interguvernamentale româno-polone de la București a avut loc întrevaderea bilaterală la nivelul ministrilor apărării.

În ceea ce privește cooperarea cu Italia, aceasta s-a materializat prin participarea în perioada mai-august 2019, a unui detașament de aproximativ 130 de militari, format din piloți și personal tehnic, și patru aeronave Eurofighter Typhoon, la misiunile de poliție aeriană întărită/eAP, alături de aeronave MiG-21 LanceR și militari ai Forțelor Aeriene Române.

În ceea ce privește relațiile cu Turcia, cooperarea militară s-a desfășurat preponderent prin participarea la exerciții și instruire în comun, precum și prin sprijin reciproc și contribuții concrete la operaționalizarea structurilor de comandă-control aliate de pe teritoriul celor două state.

În cadrul cooperării tehnico-militare, reprezentanții ministerului au participat, în luna mai 2019, la Târgul Internațional din domeniul industriei de apărare/IDEF 19 de la Istanbul.

În spiritul relației speciale dintre România și Republica Moldova, a continuat acordarea de asistență și sprijin pentru continuarea procesului de reformă a forțelor armate ale Republicii Moldova. Au continuat activitățile, la nivel de experți, aferente implementării „Declarației de intenție privind crearea unui cadru de instruire intensificată în perspectiva înființării unei unități mixte între Armata Română și Armata Națională a Republicii Moldova”. În plan bilateral s-a desfășurat exercițiul „SCUTUL DE FOC”, exercițiu anual pentru subunități de artilerie terestră, ajuns în anul 2019 la a V-a ediție, și un exercițiu de instruire în comun.

În anul 2019, comanda Batalionului Mixt Româno-Ungar de Menținere a Păcii, principalul format de cooperare militară, a aparținut partenerului ungjar. Astfel, exercițiul „WISE FORESIGHT” s-a desfășurat în perioada 23 septembrie-4 octombrie 2019, în poligonul Ujendorog din Ungaria, Ministerul Apărării Naționale participând cu un contingent de 45 de militari.

În continuarea tendințelor din ultimii ani, în anul 2019 a fost continuat și dialogul politico-militar cu partenerii strategici din Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Asia.

IV.2. Organizația Națiunilor Unite (ONU) și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

Din perspectiva cooperării cu Organizația Națiunilor Unite, în anul 2019, a fost vizată în special consolidarea profilului de țară la nivelul organizației, prin participarea activă la proiectele și inițiativele dezvoltate la nivelul organizației referitoare la domeniul planificării forțelor pentru misiunile și operațiile de menținere a păcii.

S-a acordat o atenție prioritată problematicii pregătirii capabilităților naționale introduse în Sistemul ONU de management al capabilităților de menținere a păcii/UN PCRS, în contextul participării Armatei României cu un detașament de elicoptere de transport la Misiunea Multidimensională Integrată ONU de Stabilizare în Mali/MINUSMA.

Eșalonul precursor a intrat în teatrul de operații Mali în data de 16 august 2019, restul personalului, echipamentelor și materialelor fiind transportate în mai multe misiuni de transport aerian până la sfârșitul lunii septembrie 2019.

Ceremonia transferului de autoritate a Detașamentului din Forțele Aeriene Române „Carpathian Pumas”, de la Comandamentul Forțelor Întrunate al Armatei României către Organizația Națiunilor Unite, a avut loc la data de 15 octombrie 2019 în baza Camp Castor, în regiunea Gao. Cei aproximativ 120 de militari – piloți, personal tehnic și medical – ai detașamentului de 4 elicoptere IAR-330 L-RM execută, la solicitarea Organizației Națiunilor Unite, misiuni de evacuare medicală/MEDEVAC¹⁵

și de căutare-salvare/CASEVAC¹⁶, transport trupe și materiale, precum și misiuni de patrulare aeriană și de observare în sprijinul ONU.

Totodată, în anul 2019, Ministerul Apărării Naționale a asigurat încadrarea unui număr de 22 de funcții în cadrul a 5 misiuni și operații ONU, contribuție care a situat țara noastră pe locul 73 din cele 125 de țări contribuitoare la misiuni și operații de menținere a păcii sub egida ONU.

Aceste demersuri asigură reafirmarea angajamentului României pentru întărirea și creșterea eficienței misiunilor și operațiilor de pace sub egida ONU, precum și consolidarea profilului României de furnizor de securitate.

În anul 2019 au fost continue eforturile de implementare pe plan național și în procesul de instruire a forțelor, a prevederilor rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU privind combaterea abuzurilor și exploatarii sexuale, protecția civililor și copiilor în conflictele armate, respectiv femeile, pacea și securitatea. În context, Ministerul Apărării Naționale a elaborat și promovat către Guvernul României proiectul primului Plan național de acțiune pentru implementarea Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325/2000 – „Femeile, pacea și securitatea”. De asemenea, România a participat activ la dezbatările desfășurate sub egida Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa privind securitatea regională din Balcani și din Bazinul Mării Negre, a susținut implementarea la nivelul OSCE a Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325/2000 – „Femeile, pacea și securitatea”, precum și neproliferarea nucleară și securitatea cibernetică.

Ministerul Apărării Naționale a susținut procesul de modernizare a Documentului Viena 2011/VD2011¹⁷, precum și menținerea viabilității Tratatului privind Cerul Deschis. În acest context, a fost finalizat procesul de achiziție, instalare și omologare a sistemului aero-foto digital pe aeronava AN-30 apartinând Forțelor Aeriene. Totodată, reprezentanții ministerului au participat activ la procesul Dialogului Structurat, precum și la mecanismul întâlnirilor la nivel de experți.

Ca și în anii anteriori, și în anul 2019 Ministerul Apărării Naționale a monitorizat evoluțiile eforturilor OSCE de stabilizare a situației din Ucraina, România continuând să fie unul dintr-o treile care au furnizat monitoiri pentru Misiunea Specială de Monitorizare a OSCE în Ucraina.

IV.3. Contribuția la menținerea și consolidarea securității și stabilității regionale.

Pentru întărirea securității regionale, România a continuat să se afirme ca un actor credibil în cadrul formatelor la care este parte.

Una dintre prioritățile României, pentru care s-au depus eforturi importante, a fost aprofundarea dialogului și cooperării între aliații de pe flancul estic, în cadrul formatului B9¹⁸. Pe timpul celei de-a doua reuniuni a ministrilor apărării, desfășurată la Varșovia în perioada 4-5 aprilie 2019, au fost purtate discuții extinse privind contribuția statelor B9 la întărirea posturii de descurajare și apărare, cu accent pe implementarea coerentă și operaționalizarea deplină a prezenței aliate avansate de pe flancul estic.

În perioada 2-3 decembrie 2019, Ministerul Apărării Naționale a organizat la București prima reuniune a Grupului de lucru pentru mobilitatea militară/MMWG în „Format B9” în vederea asigurării tranzitului rapid al forțelor și echipamentelor militare în partea estică a Europei.

În formatele de cooperare regională la Marea Neagră, Ministerul Apărării Naționale a respectat decizia NATO privind suspendarea oricărei activități de cooperare militară cu Federația Rusă, continuând, împreună cu armatele țărilor aliate, eforturile îndreptate către asigurarea securității și stabilității în această regiune. Totodată, a fost continuată participarea activă la dezvoltarea proiectelor derulate sub egida procesului Reuniunilor Ministrilor Apărării din Europa de Sud-Est/SEDM¹⁹, context în care Ministerul Apărării Naționale a organizat cu succes reuniunea ministerială anuală la București în 16 octombrie 2019.

¹⁵ Medical evacuation.

¹⁶ Casualty evacuation.

¹⁷ Documentul Viena; Forumul de cooperare în domeniul securității a adoptat în 30 noiembrie 2011 decizia de republicare a VD în varianta VD 2011 care include deciziile de actualizare adoptate în perioada 2010-2011.

¹⁸ Platformă de dialog și cooperare regională în materie de securitate pe flancul estic al NATO, inițiativă a României și Poloniei promovată în cadrul Summitului statelor central și est-europene din noiembrie 2015 de la București, cu următoarele state asociate: România, Polonia, Slovacia, Cehia, Ungaria, Lituania, Estonia, Letonia și Bulgaria.

¹⁹ South-Eastern Europe Defence Ministerial.

V. STAREA OPERAȚIONALĂ A ARMATEI ROMÂNEI

V.1. Planificarea apărării

În conformitate cu prevederile Legii nr. 203/2015 privind planificarea apărării, cu modificările ulterioare, în anul 2019, la nivelul Ministerului Apărării Naționale măsurile și activitățile desfășurate au vizat îndeplinirea obiectivelor securității naționale a României în domeniul apărării, fiind structurate pe trei palieri principale:

- Planificarea integrată a apărării la nivelul Ministerului Apărării Naționale;
- Contribuția la procesul de planificare a apărării în cadrul NATO/NDPP²⁰;
- Contribuția la procesul de analiză a apărării și dezvoltarea capabilităților în cadrul UE.

Bugetul alocat Ministerului Apărării Naționale în 2019 a reprezentat 2,05% din PIB-ul în vigoare la data fundamentării/approbării acestuia, în timp ce creditele de angajament au reprezentat 33,212 miliarde lei (3,26% din PIB).

În condițiile legii, s-a asigurat repartizarea proporțională a bugetului apărării pe titlurile corespunzătoare de cheltuieli, cheltuielile aferente achiziției echipamentelor majore reprezentând 24,68% din totalul alocărilor bugetare, depășind procentul recomandat de 20% din totalul bugetului, potrivit angajamentului asumat prin documentul Wales Summit Pledge on Defense Investment.

În ceea ce privește contribuția la procesul de planificare a apărării în cadrul NATO/NDPP, în anul 2019 au fost inițiate acțiunile specifice etapei a 5-a a Procesului NATO de Planificare a Apărării, și anume „Analiza capabilităților pentru apărare pentru perioada 2019-2020”. Acțiunile specifice acestei etape au demarat cu elaborarea și transmiterea răspunsului național la Chestionarul NATO privind capabilitățile pentru apărare/DPCS-19.

Rezultatele analizei referitoare la planurile de apărare ale României, aprobată în Comitetul pentru politica de apărare și planificare²¹, vor fi incluse în raportul privind capabilitățile pentru apărare²², document ce urmează a fi aprobat de miniștrii apărării din statele membre NATO în cadrul reuniei din luna iunie 2020. În vederea reflectării cu acuratețe a planurilor de apărare ale României, în luna octombrie, Ministerul Apărării Naționale a actualizat răspunsul național la Chestionarul NATO privind capabilitățile pentru apărare/DPCS-19 prin transmiterea către autoritățile NATO a unui Corrigendum. Răspunsul național a luat în considerare influențele rectificării bugetare, stadiul Programului anual al achizițiilor publice, dar și Planul de înzestrare a Armatei României 2019-2028, respectiv proiectul bugetului de stat pe anul 2020.

Totodată, la nivel național, în 2019 eforturile s-au concentrat asupra implementării pachetului de ținte de capabilități asumat de România în anul 2017, în conformitate cu termenele și cerințele asumate față de Alianță. Au fost permanent monitorizate și coordonate activitățile aferente dezvoltării capabilităților identificate ca prioritare de către miniștrii apărării din statele aliate cu ocazia ministerialei din iunie 2017, respectiv: operaționalizarea a două brigăzi dislocabile, modernizarea fregatelor tip 22R la standardul NWC și realizarea unei capabilități integrate de supraveghere a situației maritime/MSA²³.

De asemenea, conform deciziilor agreate la nivelul Alianței, la sfârșitul lunii octombrie a fost elaborată și transmisă autorităților NATO raportarea anuală referitoare la partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul

NATO, document structurat pe cele trei palieri relevante, respectiv cheltuieli pentru apărare, îndeplinirea țintelor de capacitate asumate și nivelul contribuției la misiuni, operații și alte angajamente. Informațiile transmise au fost ulterior incluse în raportul pe acest subiect prezentat de către secretarul general al Alianței șefilor de stat și de guvern cu ocazia Summitului NATO de la Londra din 3-4 decembrie 2019.

Pe dimensiunea de planificare a apărării și dezvoltare a capabilităților în cadrul UE, în anul 2019 au fost derulate activitățile asociate Procesului de Analiză Coordonată a Apărării la Nivelul UE/CARD, precum și cele din contextul inițiativei privind punerea în comun și partajarea capabilităților pentru apărare/„Pooling and Sharing”.

Etapa de testare CARD a demonstrat potențialul acesteia ca instrument de referință pentru asigurarea coerentă inițiatiilor de apărare UE, în special pentru declanșarea unor acțiuni de cooperare valoroase și identificarea propunerilor de proiecte PESCO. Consiliul din noiembrie 2018 a salutat raportul CARD și a convenit asupra lansării acestuia ca activitate permanentă, începând cu primul ciclu integral al procesului din perioada 2019-2020. În ceea ce privește derularea activităților asociate primului ciclu integral al CARD, acestea au debutat în anul 2019 cu un atelier de lucru pentru revizuirea metodologiei de desfășurare a procesului de analiză coordonată a apărării la nivelul UE, organizat la București în perioada 19-20 martie 2019. Seminarul a contribuit la îndeplinirea priorităților asumate pe durata mandatului României la Președinția Consiliului UE, din pilonul 3 – „Europa, actor global” – privind consolidarea capabilităților de apărare și asigurarea sinergiei noilor instrumente ale UE, precum: CARD, PESCO și Fondul European de Apărare/EDF, în strânsă complementaritate cu procesele similare din cadrul NATO.

V.2. Alocările bugetare destinate apărării

Prin Legea bugetului de stat pe anul 2019 nr. 50/2019 aprobată în luna martie 2019, Ministerului Apărării Naționale i-au fost alocate fonduri în sumă de 20.590.658 mii lei, reprezentând 2,02% din PIB avut în vedere la elaborarea Legii bugetului de stat, transmis prin Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic și metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul 2019, respectiv 1.017,5 miliarde lei.

Luând în considerare toate sursele de finanțare – buget de stat, acțiuni și instituții finanțate integral din venituri proprii, instituții finanțate parțial din venituri proprii și fonduri externe nerambursabile – cheltuielile pentru apărare din bugetul Ministerului Apărării Naționale au fost în sumă de 20.901.584 mii lei, reprezentând 2,05% din PIB avut în vedere la elaborarea legii bugetului de stat. Astfel s-a asigurat continuarea trendului ascendent al cheltuielilor de apărare, fiind respectată obligația asumată în cadrul Summitului NATO 2014 din Țara Galilor, prin documentul The Wales Summit Pledge on Defence Investment, care conțină angajamentul statelor membre de a atinge obiectivul de 2% din produsul intern brut alocat cheltuielilor pentru apărare, în decursul a 10 ani (până în 2024).

Pe parcursul anului 2019, bugetul Ministerului Apărării Naționale a suferit o serie de modificări în structură sau volum, prin două rectificări bugetare și trei cedări la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, ajungând astfel la 20.602.411 mii lei, reprezentând 2,02% din PIB avut în vedere la elaborarea legii bugetului de stat și 1,98% din PIB actualizat elaborat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză în luna noiembrie 2019.

²⁰ NATO Defence Planning Process.

²¹ Defense Policy and Planning Committee – DPPC.

²² Defence Planning Capability Report.

²³ Maritime Situational Awareness – MSA.

Detalii sunt prezentate în situația de mai jos:

Detalii	BUGET 2019								
	Aprobat initial Legea 50/ 15.03.2019	Buget rectificat OG 12/ 12.08.2019	Cedare Fond Rezervă la dispoziția Guvernului octombrie	Buget rectificat OUG 71/ 28.11.2019	Cedare Fond Rezervă la dispoziția Guvernului 23.12.2019	Cedare Fond Rezervă la dispoziția Guvernului 30.12.2019	Execuție preliminată 31.12.2019	Grad de execuție	
Valoare PIB*	[mld. lei]	1.017,50							
Valoare PIB actualizat (CNSP) prognoza noiembrie 2019	[mld. lei]	1.040,80							
CHELTUIELI TOTAL, din care pe surse de finanțare: (BUGET DE STAT+VENITURI PROPRII+FEN)	[mii lei]	20.901.584	20.932.253	20.793.580	20.728.286	20.697.411	20.602.411	19.527.171	95%
BUGET DE STAT	[mii lei]	18.125.001	18.125.025	17.993.025	17.931.639	17.900.764	17.805.764	17.684.124	99%
TOTAL ACTIVITĂȚI ȘI STRUCTURI FINANȚATE INTEGRAL DIN VENITURI PROPRII	[mii lei]	2.465.657	2.493.819	2.493.819	2.503.720	2.503.720	2.503.720	1.575.718	63%
TOTAL INSTITUȚII PUBLICE FINANȚATE PARȚIAL DIN VENITURI PROPRII	[mii lei]	310.926	313.409	306.379	292.570	292.570	292.570	266.972	91%
TOTAL FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE	[mii lei]			357	357	357	357	356	100%
Procent raportat la PIB**	[% din PIB]	2,05%	2,06%	2,04%	2,04%	2,03%	2,02%	1,92%	
Procent raportat PIB actualizat (CNSP) noiembrie 2019	[% din PIB]	2,01%	2,01%	2,00%	1,99%	1,99%	1,98%	1,88%	

* Avut în vedere la elaborarea Legii bugetului de stat transmis prin Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic și metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul 2019.

** Avut în vedere la elaborarea Legii bugetului de stat transmis prin Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic și metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul 2019.

Bugetul aprobat a asigurat condițiile pentru creșterea capacității de luptă a marilor unități și unități militare, potrivit obligațiilor asumate în cadrul NATO, în principal prin: accelerarea ritmului de înzestrare a Armatei României, creșterea nivelului de instruire, a stării de operativitate a echipamentelor militare, completarea parțială a stocurilor de luptă și creșterea prezenței în teatrele de operații. Pe timpul execuției bugetare s-a asigurat repartizarea echilibrată a bugetului apărării pe titlurile corespunzătoare de cheltuieli, avându-se în vedere plata drepturilor de personal a personalului activ și a pensiilor pentru personalul în rezervă, plata contribuțiilor către organizațiile internaționale, plata cheltuielilor de funcționare, continuarea intensificării procesului de instruire, inclusiv prin participarea la exerciții în comun pe teritoriul României și în străinătate, plata tuturor obligațiilor contractuale aferente contractelor de achiziții în derulare și în curs de atribuire, continuarea programului de modernizare/reconfigurare a infrastructurii militare (instrucție și cartieruire), precum și continuarea procesului de refacere a stocurilor. Potrivit datelor centralizate, luând în considerare toate sursele de finanțare, execuția bugetară pe anul 2019 a fost de 19.527.171 mii lei, ceea ce reprezintă 1,92% din PIB-ul comunicat prin Scrisoarea-cadru la data elaborării bugetului Ministerului Apărării Naționale, respectiv 95% din cheltuielile aprobată.

V.3. Managementul resurselor umane

În anul 2019, sub dezideratul implementării direcțiilor de acțiune propuse și aprobate de ministru apărării naționale încă din anul 2017, a fost amendat „Statutul cadrelor militare” prin introducerea unor prevederi care să răspundă atât exigențelor organizaționale, cât și cerințelor de ordin social. Măsurile instituționale s-au materializat în intervenția adaptativă asupra normelor interne de reglementare a evoluției în cariera militară, în sensul flexibilizării acestora, precum și al aplicării unitare a noilor prevederi statutare, în timp ce acțiunile concrete au vizat încadrarea posturilor vacante necesare asigurării funcționalității și operativității structurilor militare, respectiv menținerea numărului de locuri prevăzute în Planul de școlarizare pentru anul universitar/scolar 2019 – 2020, la limita maximă a capacitatei de formare în instituțiile/unitățile de învățământ militar.

În anul 2019, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019*, a fost adoptat Codul administrativ – cel mai important act normativ pentru administrația publică din România. Principalul element de noutate adus de Codul administrativ l-a reprezentat faptul că reorganizarea nu se poate realiza decât o dată la șase luni, cu avizul prealabil și obligatoriu al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, singura excepție fiind modificarea cadrului normativ aplicabil, care ar impune reorganizarea.

Au fost intensificate acțiunile menite să asigure creșterea atractivității profesiei militare în contextul social național, prin organizarea și desfășurarea unei campanii de promovare a profesiei militare complete din

punct de vedere al acoperirii naționale, al diversității mijloacelor de comunicare, al numărului materialelor de promovare, al convergenței mesajelor și al consecvenței și transparenței în furnizarea informațiilor în mediul civil. Principalele canale utilizate pentru difuzarea mesajului au fost contactul direct, internetul (rețele sociale, website), tipăriturile (pliante, reviste, postere), afișajul (postere, panouri, bannere), la care s-au adăugat, ocazional, televiziunea, radioul și publicațiile locale.

În anul 2019 au fost desfășurate activități specifice de recrutare a candidaților pentru toate categoriile de personal, fiind recruitați cu 35% mai mult față de anul 2018.

V.4. Managementul educației militare

Sistemul educațional militar a avut ca obiectiv prioritar modernizarea și adaptarea programelor educaționale, în concordanță cu cerințele structurilor beneficiare și evoluțiile din mediul operațional și din domeniul tehnologiilor militare. Printre cele mai importante proiecte de modernizare și dezvoltare a învățământului militar se numără cele referitoare la înființarea Centrului Național de Instruire Permanentă, transformarea școlilor de aplicație în școli de instruire interarme și a centrelor de instruire în centre de perfecționare, având ca scop integrarea pregătirii practice-aplicative.

Eficiența managementului educațional a fost asigurată și prin adaptarea cadrelui legislativ. În acest sens, a fost elaborat la nivelul ministerului un act normativ specific referitor la organizarea și funcționarea școlilor militare de maștri militari și subofițeri. Colaborarea permanentă dintre Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Educației și Cercetării s-a concretizat și prin repartizarea computerizată a candidaților la admiterea în colegiile militare, prin intermediul aplicației informatici gestionate de Ministerul Educației și Cercetării, având ca efect creșterea mediei de admitere cu peste două puncte față de anul anterior. De asemenea, a fost finalizat cadrul legislativ prealabil pentru școlarizarea absolvenților colegiilor militare în instituțiile civile de învățământ superior, prin încheierea Protocolului cu Ministerul Educației și Cercetării nr. SG7485/2019.

În ceea ce privește cooperarea internațională în domeniul învățământului, în baza Legii nr. 41/2018, pentruprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2017, privind formarea inițială a ofițerilor în activitate în instituții de învățământ militar din străinătate, în anul 2019, au fost admisi la studii de licență la academile militare din Statele Unite ale Americii patru elevi din colegiile naționale militare.

În „Planul de pregătire în străinătate a personalului Ministerului Apărării Naționale, în anul 2019” au fost planificate 375 de forme de pregătire în străinătate, iar prin „Planul de pregătire a personalului armatelor străine în instituții și unități de învățământ militar și de formare profesională continuă din Ministerul Apărării Naționale, în anul 2019” și în baza prevederilor tratatelor de cooperare bilaterală, partenerilor externi le-a fost oferit un număr semnificativ de locuri la peste 70 de cursuri.

În cursul anului 2019, instituțiile militare de învățământ din România au pregătit persoane din 16 țări la 10 cursuri acreditate ACT, pentru care cheltuielile sunt suportate de către NATO.

Totodată, s-a încheiat cu Statele Unite ale Americii o înțelegere tehnică privind asigurarea structurii centrale de resurse umane a ministerului cu un consilier american în domeniul managementului resurselor umane, care a început activitatea în luna august 2019, iar la sfârșitul lunii octombrie a prezentat proiectul „Strategie de dezvoltare a leadershipului în Armata Română”.

V.5. Instrucția și exercițiile în anul 2019

În anul 2019 tematica instrucției forțelor precum și datele de bază ale exercițiilor au fost adaptate pentru a asigura întrebunțarea potențialului militar în condiții cât mai apropiate de realitate. Necesitatea creșterii rezilienței Sistemului Național de Securitate în față oricărei situații de criză de securitate, în context național sau aliat, a impus extinderea cadrului întrunit de executare a activităților de instrucție și a exercițiilor către un cadru interinstituțional, la care și-au adus aportul majoritatea instituțiilor.

În anul 2019 au fost organizate, coordonate și asigurate cu instructori activitățile de instrucție a personalului Ministerului Apărării Naționale care participă la misiuni individuale în afara teritoriului statului român.

În domeniul exercițiilor s-a acționat cu prioritate pentru dezvoltarea Programului de instruire consolidată la nivel întrunit/CJET²⁴, cu scopul de a asigura prezența continuă a membrilor NATO în Regiunea Mării Negre prin participarea la exerciții și activități de instruire comune, asigurarea participării la reunurile Comitetului executiv și Comitetului mixt româno-american pentru implementarea Acordului dintre Statele Unite ale Americii și România privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României și continuarea implementării măsurilor de asigurare a Aliaților din flancul estic al NATO, stabilite de Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa/SACEUR²⁵ în domeniul instrucției multinnaționale. Cele mai importante exerciții desfășurate în acest cadru au fost „VIGOROUS WARRIOR 19”, „STEADFAST COBALT 19”, „SABER GUARDIAN 19” și „SEA SHIELD 19”.

Necesitatea creșterii rezilienței Sistemului Național de Securitate în față oricărei situații de criză de securitate, în context național sau aliat, a impus extinderea cadrului întrunit de executare a activităților de instrucție și a exercițiilor către un cadru interinstituțional, la care și-au adus contribuția majoritatea instituțiilor din acest sistem.

În anul 2019, s-au desfășurat un număr semnificativ de exerciții naționale, la care au participat peste 15.000 de militari, iar militarii români au participat la peste 130 de exerciții multinnaționale.

Un alt obiectiv al instruirii I-a constituit operaționalizarea forțelor planificate a fi puse la dispoziția NATO/UE/ONU începând cu anul 2019, concomitent cu menținerea nivelului capacitatii operaționale de către forțele certificate în anii anteriori, în condițiile eliminării graduale a limitărilor operaționale ale acestora, în concordanță cu resursele alocate. Implementarea acestui obiectiv s-a realizat prin coordonarea și monitorizarea următoarelor acțiuni:

- finalizarea procesului de operaționalizare, în anul 2019, a structurilor planificate să fie puse la dispoziția NATO/UE/ONU;
- menținerea nivelului capacitatii operaționale a structurilor puse la dispoziția NATO/UE/ONU, afirmate în perioada 2005-2018;
- inițierea procesului de operaționalizare, în anul 2019, a structurilor care vor fi puse la dispoziția NATO/UE/ONU.

V.6. Nivelul capacitatii de luptă

În anul 2019, la nivelul structurii de forțe a Armatei României s-au continuat eforturile conjugate pentru asigurarea condițiilor de îndeplinire a misiunilor specific, stabilite prin „Strategia militară a României”²⁶, și anume: contribuția la securitatea României pe timp de pace, apărarea suveranității și integrității teritoriale a României, participarea la apărarea colectivă în cadrul NATO și UE, promovarea stabilității regionale și globale, inclusiv prin utilizarea diplomației apărării, sprijinirea autorităților administrației publice centrale și locale, în situații de urgență, pentru acordarea de asistență populației și managementul consecințelor dezastrelor.

Obiectivul prioritar pentru anul 2019 I-a constituit continuarea procesului de creștere a capacitatii de luptă a Armatei României, în scopul asigurării executării acțiunilor și misiunilor de supraveghere și avertizare timpurie, descurajare și contracarare a întregului spectru de acțiuni agresive (convenționale, neconvenționale, hibride), precum și a operațiilor, prin integrarea tuturor instrumentelor de putere ale statului, în scopul apărării independenței, suveranității și integrității teritoriale a României, prin efort național, aliat și/sau coaliție.

Având în vedere limitările și deficiențele asociate indicatorilor de stare, nivelul de asigurare a funcțiunilor de luptă/intrunite, normele de întrebunțare în apărare și posibilitățile reale de asigurare și eșalonare a consumului de muniție și alimente, Ministerul Apărării Naționale a fost și este în măsură să execute, cu limitări, misiunile specifice la pace, respectiv în fazele inițiale ale unei crize în domeniul apărării.

²⁴ Combined Joint Enhanced Training.

²⁵ The Supreme Allied Commander Europe.

²⁶ Aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 708/2016.

V.7. Stadiul derulării programelor de înzestrare

Ministerul Apărării Naționale din România a demarat programele de modernizare a sistemelor sale de armament în urmă cu 20 de ani, iar acest proces a continuat de-a lungul anilor prin inițierea unor noi programe de înzestrare care au avut ca scop asigurarea de noi sisteme și echipamente militare menite să îndeplinească cerințele operaționale ale categoriilor de forțe ale Armatei României. Având în vedere că interoperabilitatea cu sistemele de armament ale țărilor membre NATO, precum și respectarea standardelor NATO sunt cerințe obligatorii în cadrul procesului extins de modernizare a sistemelor și echipamentelor categoriilor de forțe ale Armatei României, prin derularea acestor programe de înzestrare se urmărește înlocuirea sistemelor de armament fabricate înainte de anul 1989 cu sisteme de armament modern cel puțin echivalente sau similare cu cele utilizate în țările membre NATO și UE.

Anul 2019 a fost al treilea an consecutiv în care alocările bugetare pentru apărare au reprezentat 2% din PIB, iar cheltuielile efectuate pentru înzestrare au reprezentat peste 24% din totalul alocărilor bugetare. Prin aceasta s-a asigurat o bază solidă pentru dotarea forțelor armate cu echipamente de luptă moderne și interoperabile, în vederea îndeplinirii misiunilor stabilite și a angajamentelor asumate față de NATO, UE și partenerii strategici.

În anul 2019 s-au desfășurat procedurile de atribuire pentru programele de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, „Sistem de instalații mobile de lansare rachete antinavă (SIML)”, „Modernizarea aeronavelor IAR-99 din dotarea Ministerului Apărării Naționale în configurația IAR-99 Super Šoim” și „Platforme de transport auto multifuncționale – pe roți”.

Totodată s-a inițiat și derulat procedura de achiziție „Modernizare mașină de luptă a infanteriei MLI-84M – Jderul”, etapa I – Aruncător cal. 120 mm pe platformă șenilată. De asemenea, au continuat activitățile pentru „Desvoltarea capabilității operaționale aeriene – Avion multirol al Forțelor Aeriene”, iar pentru acest program de înzestrare a fost promulgată *Legea nr. 237/2019 pentru continuarea dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Etapa de tranzitie initială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”*. În acest context, SC AEROSTAR SA a fost desemnat de Guvernul României ca centru național de mențenanță pentru aeronavele F 16.

În egală măsură au continuat să se desfășoare contractele de stat de tip LOA cu guvernul SUA pentru programele „Avion multirol al Forțelor Aeriene – F-16”, „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare – HSAM” și „Sistem lansator multiplu de rachete cu bătaie mare MLRS (HIMARS)”.

Contractul pentru „Transportorul Blindat pentru Trupe 8X8 (TBT) PIRANHA 52” se află în derulare, o serie de aspecte tehnice aflate în dezacord fiind în curs de soluționare cu furnizorul, compania General Dynamics European Land Systems – Mowag GmbH.

În anul de referință au fost derulate achiziții destinate să asigure categoriile de forțe ale Armatei României muniții, sisteme optice și optoelectronice, armament calibrul mic, echipament pentru protecție balistică etc.

În cadrul procesului de transformare și dezvoltare a forțelor Armatei României care să permită asigurarea capabilităților de descurajare credibile, în concordanță cu planurile de apărare și de răspuns gradual elaborate la nivel național și la nivelul Alianței, precum și pentru îndeplinirea la termenele planificate a angajamentelor militare asumate pe plan internațional, au fost create condițiile pentru inițierea și derularea unor programe de înzestrare prin desfășurarea, în anul 2019, a 3 ședințe ale Consiliului de Achiziții, în cadrul cărora s-au prezentat și aprobat documente referitoare la programele:

- „Modernizarea aeronavelor IAR 99 din dotarea Ministerului Apărării Naționale în configurație IAR 99 Super Šoim”;
- „Sistem lansator multiplu de rachete cu bătaie mare MLRS (HIMARS)”;
- „Avion multirol al Forțelor Aeriene”;
- „Transportor Blindat pentru Trupe 8x8 (TBT) PIRANHA 5”;
- „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare – HSAM”.

În anul 2019 s-au abordat cu prioritate programele de înzestrare implicate în implementarea Țintelor de Capabilități din dotarea structurilor cuprinse în angajamentele față de NATO sau a structurilor în curs de operaționalizare, precum și cele solicitate de categoriile de forțe, cu contracte în derulare, cu proceduri de atribuire inițiate sau care erau complet pregătite din punct de vedere tehnic și urmău a fi inițiate în momentul alocării resurselor financiare.

Astfel, principalele activități din anul 2019 referitoare la inițierea și derularea programelor de înzestrare cu impact major asupra realizării capabilităților militare au fost reprezentate de continuarea derulării contractului privind achiziția a 227 de transportore blindate pentru trupe 8x8 PIRANHA 5 și derivate pe această platformă și a suportului logistic inițial, semnarea unor amendamente în cadrul programului „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare/HSAM”, derularea procedurii specifice de achiziție pentru „Corvetă multifuncțională”, continuarea programului de înzestrare „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, finalizarea procedurii de achiziție a platformelor de transport multifuncționale și remorci din cadrul programului „Platforme de transport auto multifuncționale – pe roți”, atribuirea și derularea contractului de achiziție radare meteo în banda C pentru Forțele Aeriene, finalizarea contractului pentru revitalizarea și modernizarea a 7 elicoptere IAR-330L pentru realizarea unei capabilități de elicoptere modernizate multifuncționale, care să permită îndeplinirea angajamentului României de a contribui la misiuni și operații de menținere a păcii sub egida ONU, finalizarea contractelor de livrare a două radare TPS 77, inițierea și derularea a 29 de proceduri de achiziție pentru muniție de diferite calibre.

V.8. Sprijinul acordat autorităților publice în gestionarea situațiilor de urgență și protecția infrastructurilor critice

În anul 2019, sprijinul acordat de Ministerul Apărării Naționale autorităților publice centrale și locale a constat în asigurarea îndeplinirii funcțiilor de monitorizare, evaluare, înștiințare, pre-alarmare, alertare și coordonare tehnică operațională a intervențiilor în situații de urgență, potrivit domeniului de competență. Îndeplinirea responsabilităților specifice acestui domeniu de competență a constat în realizarea cooperării și relaționării cu autoritățile administrației publice centrale și locale, coordonarea intervențiilor cu forțe și mijloace executate în sprijinul populației și furnizarea principalelor elemente care au stat la baza fundamentării deciziilor la nivelul ministerului. În acest context, a fost asigurat și schimbul de informații în domeniul managementului situațiilor de urgență cu secretariatul tehnic al Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență și celealte secretariate de la nivelul componentelor Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență.

Ca urmare a măsurilor adoptate la nivel național pentru pregătirea și gestionarea unui flux masiv de imigranți, cât și pentru gestionarea situației operative pe timpul staționării acestora pe teritoriul național, la nivelul ministerului a fost elaborat, în anul 2019, „Planul Ministerului Apărării Naționale pentru participare la gestionarea unor situații generate de un flux masiv de imigranți”, fiind totodată centralizate/actualizate capabilitățile ministerului nominalizate pentru sprijinirea acțiunilor de gestionare a unor astfel de situații. În acest scop, structurile ministerului s-au relaționat cu structurile similare din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în scopul monitorizării permanente a mișcărilor refugiaților pe teritoriul statelor europene.

Instruirea personalului Ministerului Apărării Naționale în ceea ce privește gestionarea situațiilor de urgență s-a realizat în anul de referință prin planificarea și coordonarea participării forțelor și mijloacelor ministerului la exercițiile interinstituționale din domeniul managementului situațiilor de urgență organizate la nivel național de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență/MAI – respectiv ForFirEx 2019 și SEISM 2019. În acest sens, militari și mijloace tehnice, au executat acțiuni în teren pentru sprijinul structurilor specializate în limitarea și stingerea incendiilor produse la fondul forestier, iar aproximativ 50 de militari au desfășurat activități specifice, în cooperare cu personalul nominalizat din cadrul celorlalte componente din Sistemul Național de Management al Situațiilor

de Urgență pentru gestionarea unui flux informațional-decizional eficient în cazul producerii unui eșec de pământ.

Sprințul acordat autorităților publice locale și centrale în anul 2019 a presupus coordonarea și monitorizarea, în baza planurilor de acțiune pe tipuri de risc/cooperare întocmite la nivel local, a forțelor și mijloacelor Ministerului Apărării Naționale, care au participat la peste 100 de misiuni de intervenții în situații de urgență, în 14 județe.

În scopul planificării și implementării măsurilor de securitate care vizează asigurarea funcționalității și continuității obiectivelor de infrastructură critică națională/europeană din cadrul Ministerului Apărării Naționale, în anul 2019, la nivelul ministerului, în cooperare cu Centrul Național de Cordonare pentru Protecția Infrastructurilor Critice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, au continuat activitățile specifice în acest domeniu. Acestea au vizat desfășurarea activităților necesare identificării, stabilirii și desemnării infrastructurilor critice naționale în sectorul de responsabilitate al ministerului, precum și testarea planurilor de securitate ale operatorilor în vederea necesității de a îmbunătăți protecția acestora.

În cadrul Grupului de lucru interinstituțional pentru protecția infrastructurilor critice, coordonat de Centrul Național de Cordonare a Protecției Infrastructurilor Critice din Ministerul Afacerilor Interne, reprezentanții ministerului au formulat propunerile și observații pertinente privind proiectele de acte normative din domeniul. În același context, a fost elaborată și transmisă în luna decembrie 2019 la Centrul Național de Cordonare a Protecției Infrastructurilor Critice „Informarea anuală pe 2019 privind riscurile și incidentele semnificative, precum și evoluția amenințărilor în sectoarele infrastructurilor critice naționale deținute de Ministerul Apărării Naționale”.

VI. CADRUL NORMATIV SPECIFIC DOMENIULUI APĂRĂRII

VI.1. Activitatea legislativă și de asistență juridică

Pe parcursul anului 2019, activitatea legislativă a presupus acțiuni complexe și susținute care s-au circumscriș, în principal, acelorași cerințe și norme procedurale din anul precedent. În anul 2019, la nivelul ministerului au fost inițiate 102 acte normative materializate în 8 proiecte de legi, un proiect deordonanță de urgență, un proiect deordonanță a Guvernului și 92 de proiecte de hotărâri ale Guvernului. În anul de referință, Parlamentul României a adoptat o lege inițiată de Ministerul Apărării Naționale, iar Guvernul României a adoptat 59 de hotărâri care privesc instituția militară. Principalele aspecte reglementate de aceste acte normative au vizat atât aprobarea unor achiziții majore, cât și aprobarea indicatorilor tehnico-economiți aferenți unor obiective de investiții imobiliare sau schimbarea regimului juridic al unor imobile aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Demersurile legislative cele mai importante inițiate de instituția militară în anul 2019 au vizat capabilitatea operațională aeriană a armatei, respectiv stabilirea locurilor de nuncă și a activităților cu condiții deosebite, speciale și alte condiții, materializate în *Legea nr. 237/2019 pentru continuarea dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Etapa de tranziție initială a Conceptiei de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene” și Hotărârea Guvernului nr. 40/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1 și 5 la Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate.*

În anul 2019 au fost adoptate șapte hotărâri ale Guvernului privind schimbarea regimului juridic al unor imobile din domeniul public al statului și administrarea Ministerului Apărării Naționale, iar în baza a șase hotărâri adoptate de Guvern a fost aprobată scoaterea din funcțiune a unor construcții și amenajări din 33 de cazărni în vederea demolării. Au fost emise opt hotărâri ale Guvernului privind transmiterea a opt imobile din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea autorităților publice locale, din care trei imobile integral și cinci parțial.

Tot în anul 2019 au fost adoptate 14 hotărâri ale Guvernului prin care au fost aprobați indicatorii tehnico-economiți aferenți obiectivelor de investiție imobiliară pentru 14 cazărni și au fost emise 11 hotărâri ale

Guvernului pentru modificarea și completarea în inventarul bunurilor din domeniul public al statului pentru 135 de cazărni.

Totodată, activitatea legislativă a cuprins analizarea și acordarea avizului pentru 31 de acte normative inițiate de alte ministere în anul 2019, iar la nivelul ministerului au fost analizate în cursul anului 2019 un număr de 29 de propunerile legislative pentru care au fost emise avize și puncte de vedere. Asistența juridică s-a manifestat pe toate palierele, problematicile supuse atenției acoperind un spectru vast – resurse umane, salarizare, recunoaștere/exercițiu drepturi izvorăte din reglementările incidente domeniilor de analiză etc.

Componenta de avizare a demersurilor propuse conducătorului instituției militare a fost exercitată prin structura de specialitate, aceasta analizând peste 2.000 de rapoarte promovate ministrului apărării naționale, care vizau măsuri ce urmău a fi luate de conducerea ministerului în diferite domenii de activitate, precum probleme de resurse umane, aspecte financiare și bugetare, implicarea Ministerului Apărării Naționale în diferite activități comune cu societatea civilă, rezultatul unor cercetări, colaborarea cu alte instituții din sistemul național de apărare etc., structura avizelor astfel exprimate urmărind respectarea condițiilor de legalitate cerute de normele juridice aplicabile materiei în cauză. Totodată, s-a asigurat reprezentarea Ministerului Apărării Naționale în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în cele nouă dosare supuse analizei respectivei autorități. Din categoria persoanelor care se adresează acestei instituții fac parte atât cadre militare în activitate și rezervă cât și personal din afara sistemului militar.

La data de 31 decembrie 2019, pe rolul instanțelor de judecată erau înregistrate peste 3.000 de cauze în care Ministerul Apărării Naționale avea calitate procesuală. Pe categorii de cauze, distingem litigiile civile, de contencios administrativ, penale, litigiile de muncă, pretenții, insolvență, fond funciar, litigiile cu profesioniști și contestații la executare. În cadrul litigiilor de contencios administrativ, o categorie distință de cauze a fost reprezentată de achizițiile publice (generic cunoscute – „Corvetă multifuncțională”, „Platforme blindate”, „Acord-cadru de furnizare armament/muniție”). Soluțiile pronunțate de instanțele de judecată au fost favorabile instituției militare într-un procent de peste 86%.

VI.2. Dezvoltarea cadrului juridic al cooperării militare cu partenerii străini

Un alt obiectiv prioritar urmărit a fost dezvoltarea cadrului juridic al cooperării militare internaționale cu partenerii străini. Astfel, în anul 2019 au fost obținute rezultate concrete pe următoarele dimensiuni:

a) *actualizarea cadrului juridic cu statele NATO și UE, în sensul extinderii și profundării cooperării bilaterale și multilaterale.* Astfel, au fost semnată Memorandum de înțelegere în domeniul militar cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și un Amendament la Addendumul la Memorandumul multilateral de înțelegere referitor la modernizarea Sistemului NATO aeropurtat de avertizare timpurie și control (NAEW&C).

În anul 2019 a fost finalizat procesul de ratificare/approbare a Memorandumului de înțelegere cu Spania (în domeniul apărării) și a Addendumului la Memorandumul multilateral de înțelegere referitor la modernizarea Sistemului NATO aeropurtat de avertizare timpurie și control (NAEW&C).

b) *încheierea de acorduri care să contribuie la dezvoltarea cooperării în domeniul apărării cu statele vecine și partenerii regionali.* În acest sens, a fost aprobat pentru negociere un Protocol privind colaborarea în domeniul învățământului militar cu Republica Moldova și a fost reluată procedura de obținere a aprobării pentru semnare a unui acord cu Ucraina privind cooperarea tehnico-militară. Totodată, a fost semnat cel de-al șaselea Protocol adițional, semnat la Skopje, la 12 iunie 2019, la Acordul privind Forța Multinațională de Pace din Europa de Sud-Est și au fost inițiate demersurile pentru ratificarea acestuia prin lege.

c) *încheierea de acorduri care să contribuie la dezvoltarea cooperării în domeniul apărării cu alte state din zone de interes pentru România.* În acest sens, a fost aprobat pentru semnare un acord privind cooperarea în domeniul apărării cu Cipru. Totodată, în cursul anului 2019, în baza

aprobației Consiliului Suprem de Apărare a Țării, a fost negociat Memorandumul de înțelegere cu Organizația Națiunilor Unite referitor la contribuția cu resurse la misiunea multidimensională integrată de stabilizare în Mali/MINUSMA.

Din punct de vedere statistic, activitatea legislativă în domeniul dreptului internațional s-a materializat în elaborarea și avizarea unui număr de zece proiecte de hotărâri ale Guvernului. De asemenea, au fost elaborate 42 de puncte de vedere și soluționate 20 de cereri prin care persoanele fizice solicită despăgubiri ca urmare a unor pagube produse de membrii forțelor armate străine staționate pe teritoriul României.

VII. ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR SPECIFICE DIN ALTE DOMENII DE RESPONSABILITATE

VII.1. Implementarea politicilor și programelor în domeniul calității vieții personalului

În anul 2019, în domeniul calității vieții personalului armatei în activitate, rezervă și retragere și al coordonării activității de soluționare a problemelor sociale ale personalului au fost identificate, analizate și soluționate/atenționate disfuncțiile constatate în asigurarea drepturilor personalului armatei și au fost adoptate măsurile prin care să fie rezolvate, în anumite limite, problemele personale grave de natură medicală și/sau socială ale personalului/familiilor acestuia.

Începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2019, potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, solda de funcție, respectiv salariul de bază de care a beneficiat personalul militar și civil din Ministerul Apărării Naționale s-au majorat cu 25% din diferența dintre solda de funcție/salariul de bază prevăzute de această lege pentru anul 2022 și cea/cel cuvenită/cuvenit în luna decembrie 2018.

Pentru a crea cadrul legal necesar acordării și creșterii valorii drepturilor bănești cuvenite personalului militar și civil, în anul 2019 s-au inițiat și susținut mai multe proiecte de acte normative privind actualizarea cantumului soldei de grad/salarialului gradului profesional deținut cuvenită/cuvenit personalului militar, respectiv polițistului și polițistului de penitenciar, drepturile la transport, îmbunătățirea condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie, drepturile de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport, ori drepturile privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

În cadrul ședințelor trimestriale ale Comisiei centrale pentru probleme sociale din Ministerul Apărării Naționale au fost analizate problemele de sistem identificate în urma controalelor tematice și a informațiilor transmise periodic de structurile armatei.

În cadrul Comisiei de dialog social a Ministerului Apărării Naționale, în anul 2019 au fost prezentate aspecte cu impact direct asupra drepturilor personalului civil din Ministerul Apărării Naționale, cum sunt: salarizarea, încadrarea în condiții de muncă, propunerile de modificare a unor acte normative. Prin cultivarea unor abordări constructive, realiste și neconflictuale în acțiunile sau problemele comune, climatul de lucru cu structurile sindicale s-a îmbunătățit.

În domeniul stabilirii și plății pensiilor, la 31 decembrie 2019, în evidență ministerului se aflau în plată peste 80.000 de beneficiari de pensie militară de stat.

În anul 2019 s-au înregistrat și au fost soluționate în termenul legal peste 4.800 de cereri de acordare a pensiei militare de stat, indemnizațiilor și a altor drepturi de asigurări sociale, au fost întocmite documentele specifice pentru 95 de persoane care au solicitat primirea în audiență de către conducerea Casei de pensii sectoriale a Ministerului Apărării Naționale și peste 2.700 de persoane s-au prezentat pentru consiliere și depunere de cereri de recalculare, restituire drepturi, acordare pensie de urmăș, petiții etc.

Pensiile și alte drepturi de asigurări sociale au fost plătite la timp, neexistând restanțe sau întârzieri în plata acestora.

Potrivit prevederilor art. 60 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare (formă în vigoare la data de 30 iunie 2017), cantumul tuturor pensiilor militare de

stat aflate în evidență ministerului a fost actualizat în funcție de majorarea soldelor de grad și/sau soldelor de funcție ale militarilor în activitate, în funcție de vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie.

În același timp, ministerul a asigurat interfață cu cele aproximativ 80.000 de cadre militare în rezervă/retragere în planul problemelor sociale, prin intermediul celor peste 42 de asociații de profil. A fost elaborat și aprobat în luna iulie 2019 de ministrul apărării naționale un act normativ ce reglementează acordarea gradelor și înaintarea în gradul următor, pe termen de pace, a cadrelor militare în rezervă și în retragere și avansarea în grad a veteranilor de război, ordinul fiind publicat ulterior în Monitorul Oficial al României.

În urma demersurilor inițiate către autoritățile publice locale, acestea au conferit titlul de „Cetățean de Onoare” pentru patru militari răniți/decedați în acțiuni militare și au atribuit/schimbat numele unor străzi cu numele altor trei militari. În prezent detin titlul de „Cetățean de Onoare” un număr de 87 de militari decedați/răniți în teatrele de operații sau pe teritoriul național și 22 de străzi de pe teritoriul național poartă numele a 22 de militari participanți la acțiuni militare.

În domeniul asistenței veteranilor, invalidilor și văduvelor de război au fost întreprinse demersuri în vederea îmbunătățirii cadrului normativ privind majorarea drepturilor financiare ale veteranilor de război. Astfel, a fost elaborată Legea nr. 163/2019 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2018 pentru modificarea art. I din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalidilor, veteranilor și văduvelor de război și pentru modificarea alin. 2 al art. 11 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalidilor și văduvelor de război și Hotărârea Guvernului nr. 935/2018 privind stabilirea cantumului ajutorului anual pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice pentru nevoi casnice, cuvenit veteranilor de război, văduvelor de război, precum și accidentaților de război în afara serviciului ordonat, care a prevăzut, pentru anul de referință, ca ajutorul menționat să fie de 400 lei.

În ceea ce privește problematica de gen din Armata României, responsabilitățile de domeniu din minister au organizat o serie de activități tematice care au vizat instruirea consilierilor șefilor/comandanților din structurile centrale și categoriile de forțe, a personalului Ministerului Apărării Naționale care participă la misiuni în afara teritoriului național, dar și a altor structuri din minister. Totodată au fost organizate șase ședințe interministeriale la nivel de experti, finalizate cu elaborarea proiectului „Planului național de acțiune privind implementarea Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, Femeile, Pacea și Securitatea pentru perioada 2020-2023” și a fost inițiat proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea planului, conform obligațiilor asumate de România.

VII.2. Starea de sănătate a personalului Armatei României, asigurarea asistenței medicale, precum și modernizarea sistemului medical propriu, în corelare cu nevoile operaționale și sistemul național de sănătate

Asistența medicală pentru personalul Armatei României se asigură prin următoarele paliere: asistența medicală primară, asistența medicală în regim ambulatoriu, asistența medicală de urgență și asistența medicală spitalicească.

În cursul anului 2019, asistența medicală primară pentru personalul din Armata României a fost asigurată prin cabinetele medicale de unitate din cadrul unităților militare ale categoriilor de forțe, comandamente de armă și similar. Față de anul precedent a scăzut numărul de consultații medicale și tratamente din cauza migrării pacienților către serviciile medicale ambulatorii.

Asistența medicală în regimul ambulatoriu a fost asigurată prin Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Acad. Ștefan Milea” București, Centrele Militare de Sănătate Târgoviște, Buzău și Brăila, Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spatială „General doctor aviator Victor Anastasiu”, Centrul de Medicină Navală Constanța, ambulatoriile integrate din cadrul celor zece spitale militare de urgență

subordonate Direcției medicale și în ambulatoriu integrat din cadrul Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”.

În anul de referință, expertiza medico-militară a urmărit evaluarea stării de sănătate pentru stabilirea aptitudinii față de îndeplinirea serviciului militar, pentru selecționarea medicală a efectivelor de militari capabili să îndeplinească orice misiune de luptă, dar și pentru încadrarea în grad de invaliditate a cadrelor militare care s-au îmbolnăvit în timpul îndeplinirii serviciului militar.

Principalul obiectiv al activității de inspecție de sănătate publică și sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor a fost verificarea aplicării legislației în domeniu, în unitățile militare pentru identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor pentru sănătatea publică, inherente activităților din unitățile sanitare și militare. În acest sens au fost efectuate inspecții pe linie sanitară și sanitar-veterinară, fiind verificată conformarea la prevederile normelor de igienă și sanitar-veterinare, calitatea produselor alimentare de origine animală ce intră în hrana militarilor, calitatea apei potabile și a mediului.

În anul 2019 au fost eliberate autorizații sanitare și sanitare de funcționare pentru toate unitățile sanitare militare. Au fost analizate documentații pentru proiecte de amplasare/amenajare, construire și pentru funcționarea obiectivelor ce desfășoară activități cu risc pentru starea de sănătate a populației, pentru care au fost eliberate notificările privind conformarea la normele de igienă și sănătate publică.

În anul 2019, asigurarea gratuită a medicamentelor în folosul beneficiarilor definiți de *Legea nr. 80/1995 privind Statutul cadrelor militare*, cu modificările și completările ulterioare, s-a realizat fie prin eliberarea acestora prin farmaciile de ambulator din compunerea spitalelor militare și prin cele comunitare, fie prin decontarea contribuției personale prin structurile de specialitate.

În domeniul securității și sănătății în muncă s-au desfășurat activități pentru elaborarea, coordonarea și controlul punerii în aplicare a politicilor sectoriale din acest domeniu în scopul protejării sănătății personalului armatei, urmărindu-se coordonarea instruirii pe această linie și colaborarea cu structuri similare (pe plan intern, național, european și aliat).

VII.3. Reprezentarea prin sport a Armatei României

În plan sportiv, anul 2019 a reprezentat pentru sportivii Armatei României un an de eforturi susținute, cu un program competițional încărcat, specific anilor preolimpice.

Competițiile de calificare la Jocurile Olimpice de Vară – Tokyo 2020 s-au succedat într-un ritm alert, sportivii tuturor disciplinelor pe ramură de sport fiind angrenați la nivel individual sau împreună cu echipele, scopul final fiind acela de obținerei mult doritei calificări. Sportivii militari, precum și sportivii legitimați ai armatei au obținut și pe parcursul anului 2019 rezultate notabile în cadrul competițiilor organizate pe plan național și internațional – campionate naționale, campionate balcanice, europene și mondiale, la toate categoriile de vîrstă – seniori, tineret și juniori.

Palmaresul armatei a fost îmbogățit cu următoarele rezultate:

- 58 de medalii: 18 de aur, 17 de argint, 23 de bronz, respectiv 11 locuri IV-VI, obținute la competițiile desfășurate în cadrul campionatelor mondiale;

- 13 medalii: 3 de aur, 5 de argint, 5 de bronz, respectiv 13 locuri IV-VI, obținute la competițiile desfășurate în cadrul campionatelor mondiale;

- două medalii: 1 de aur, 1 de argint, 4 locuri V, obținute la competițiile desfășurate în cadrul Jocurilor Europene;

- 57 de medalii: 19 de aur, 18 de argint, 20 de bronz și 27 de locuri IV-VI, obținute la competițiile desfășurate în cadrul campionatelor europene;

- 35 de medalii: 18 de aur, 11 de argint, 6 de bronz, obținute la competițiile desfășurate în cadrul campionatelor balcanice;

- 455 de titluri: 239 la seniori, 101 la tineret, 115 la juniori, obținute la competițiile desfășurate în cadrul campionatelor naționale;

- 165 de titluri: 86 la seniori, 30 la tineret și 49 la juniori, obținute la competițiile desfășurate în cadrul Cupei României.

La Jocurile Mondiale Militare ale Consiliului Internațional al Sportului Militar, desfășurate la Wuhan, China, în perioada 16-28 octombrie 2019, din totalul celor 109 țări participante, delegația Armatei României s-a clasat

pe un onorabil loc 19 în clasamentul general alcătuit în baza numărului total de medalii, obținând nouă medalii – o medalie de aur, patru de argint și patru de bronz, respectiv locul 23 în clasamentul general pe medalii, fiind cel mai mare număr de medalii obținute de către delegația Armatei României la o ediție a Jocurilor Mondiale Militare.

Prezentând activitatea sportivă, trebuie menționat și faptul că infrastructura sportivă a Ministerului Apărării Naționale se va îmbunătăți substanțial la începutul lunii noiembrie 2020 prin intrarea în funcțiune a noului stadion de fotbal „Steaua” din cadrul complexului Sportiv „Steaua-Ghencea”. La sfârșitul anului 2019, lucrările de construcție la noul stadion erau executate în proporție de aproximativ 70%, structura de beton a stadionului fiind finalizată în proporție de peste 98%, iar acoperișul fiind montat în proporție de peste 90%.

VII.4. Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică, invenție și inovare

Activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare ale unităților specializate din Ministerul Apărării Naționale s-au desfășurat în anul 2019 conform cerințelor definite și pe surse de finanțare accesate: bugetul Ministerului Apărării Naționale, bugetul Ministerului Educației Naționale, fonduri europene și fonduri NATO.

Ministerul Apărării Naționale a finanțat cu 2.096.500 lei „Planul sectorial de cercetare-dezvoltare al Ministerului Apărării Naționale pe anul 2019”, în baza căruia au fost realizate 162 de lucrări de cercetare-dezvoltare pe baza cerințelor exprimate de către categoriile de forțe și executate de unitățile de cercetare-dezvoltare din minister.

Beneficiarii finali ai lucrărilor de cercetare-dezvoltare sunt categoriile de forțe și structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale, rezultatele concretizându-se în 11 studii de concept, 10 prototipuri de cercetare, 29 de modele experimentale și demonstratoare tehnologice, 22 de activități de validare a rezultatelor obținute prin testare-evaluare, 36 de studii tehnice și alte proceduri specifice.

În anul 2019, Ministerul Educației și Cercetării, prin Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, a finanțat „Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2015-2020, PN-III”, în cadrul căruia unitățile de cercetare-dezvoltare din Ministerul Apărării Naționale au depus și au câștigat proiecte, participând în consorții de cercetare-dezvoltare, după cum urmează: centrele din cadrul Agenției de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare/Departamentul pentru armamente – 10 de proiecte, Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” – 10 proiecte, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” – 2 proiecte, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino” – 12 proiecte, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” – 2 proiecte, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” – 2 proiecte, iar Academia Navală „Mircea cel Bătrân” – 2 proiecte.

În vederea transferului către industrie al rezultatelor activităților de cercetare desfășurate de către unitățile de cercetare-dezvoltare ale ministerului, în anul 2019, în cadrul „Programului P2 Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare”, „Subprogramul 2.1 Competitivitate prin cercetare, dezvoltare și inovare”, apelul „Proiecte de transfer la operatorul economic”, au fost depuse 13 proiecte.

Pentru fonduri europene, unitățile de cercetare-dezvoltare din Ministerul Apărării Naționale au participat în 2019, în consorții cu țări europene, la competiții de proiecte de cercetare-dezvoltare, după cum urmează:

- în cadrul programului Orizont 2020 al Uniunii Europene, structurile ministerului au depus 4 oferte de proiecte în calitate de partener și au derulat 3 proiecte în calitate de partener.

- în cadrul proiectului EDA de categoria B, „RFBIO – Efectele biologice ale câmpurilor electromagnetice de radiofreqvență”, Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” și Centrul de Cercetări Științifice Medico-Militare sunt parteneri.

- în cadrul competiției de proiecte lansată prin Programul European de Dezvoltare Industrială în domeniul Apărării/EDIDP²⁷, Agenția de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare a negociațat cu parteneri internaționali în vederea participării în consorții, în acest sens fiind emise 5 ordine ale ministrului apărării naționale.

²⁷ European Defence Industrial Development Programme.

VII.5. Proiecte cu finanțare externă nerambursabilă

În domeniul finanțării din fonduri europene, structurale și de investiții, precum și din alte fonduri nerambursabile, în anul 2019, în Ministerul Apărării Naționale au fost derulate următoarele proiecte:

a) „Restaurarea, reabilitarea, conservarea și amenajarea unui spațiu expozițional în cadrul Monumentului Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial (Monumentul eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor (Crucea) de pe Vârful Caraiman)”.

Proiectul este finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 5, Prioritatea de investiții 5.1 – Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural, iar valoarea acestuia este de peste 19 milioane lei.

Contractul pentru lucrări, ordinul de începere a lucrărilor și contractul de servicii pentru asistență tehnică, dirigenția de șantier și supravegherea lucrărilor au fost semnate în anul 2018.

În cadrul acestui proiect, în anul 2019 au fost depuse la Agenția de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 10 cereri de rambursare în sumă de peste 7,7 milioane lei.

b) „Reabilitarea termică a pavilionului 31 – Învățământ din cazarma 329 Boboc prin Programul Operațional Regional 2014-2020 – Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1, Operațiunea B – clădiri publice”. După parcurserea tuturor etapelor de evaluare, la data de 01.02.2019 a fost semnat contractul de finanțare. Durata de implementare a proiectului este de 44 de luni, respectiv 1 martie 2017 - 31 octombrie 2020, iar valoarea proiectului este de 26,8 milioane lei, din care 8,9 milioane lei reprezintă finanțare din fonduri europene, iar 17,9 milioane lei reprezintă valoarea cofinanțării asigurată de Ministerul Apărării Naționale.

În anul de referință a fost elaborat proiectul tehnic care a fost validat de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est Brăila și au fost depuse 3 cereri de rambursare, în sumă de 83,9 mii lei, din care au fost decontate 63,9 mii lei.

c) „Lucrări de intervenție la fațada Cercului Militar Național – cazarma 954 București”, prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 5, Prioritatea de investiții 5.1/7 – Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural – proiecte nefinalizate. Contractul de finanțare a fost semnat la data de 28 decembrie 2018, iar durata de implementare a proiectului este de 92 de luni, respectiv 28 mai 2014 - 31 decembrie 2021.

Valoarea proiectului este de 9,4 milioane lei, din care 6,1 milioane lei reprezintă finanțare din fonduri europene, iar 3,3 milioane lei reprezintă valoarea cofinanțării asigurată de Ministerul Apărării Naționale. În anul 2019 au fost depuse 4 cereri de rambursare, în sumă de 6,8 mil. lei, din care au fost decontate 4,1 mil. lei.

d) „Reabilitarea termică a pavilioanelor D, D1, D2 și D5 din cazarma 1369 Constanța”.

Proiectul a fost depus la data de 19 iulie 2018, iar după parcurserea etapei de verificare tehnică și financiară proiectul a obținut 80,75 puncte, urmând să fie validat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pentru etapa de precontractare. Valoarea proiectului este de 9,7 milioane lei, din care 8,3 milioane lei reprezintă finanțare din fonduri europene, iar 1,4 milioane lei reprezintă valoarea cofinanțării asigurată de Ministerul Apărării Naționale.

e) „Reabilitarea termică a pavilionului C4 din cazarma 3416 Constanța”.

Proiectul a fost depus la data de 19 iulie 2018, iar după parcurserea etapei de verificare tehnică și financiară proiectul a obținut 86 puncte, urmând să fie validat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pentru etapa de precontractare. Valoarea proiectului este de 9,1 milioane lei, din care 7,8 milioane lei reprezintă finanțare din fonduri europene, iar 1,3 milioane lei reprezintă valoarea cofinanțării asigurată de Ministerul Apărării Naționale.

f) „Reabilitarea termică a pavilioanelor G, G1, G3 și G4 din cazarma 540 Mangalia”.

Proiectul a fost depus la data de 19 iulie 2018, a parcurs etapa de evaluare a capacitații administrative și a eligibilității și urmează să fie derulată etapa de verificare tehnică și financiară. Valoarea proiectului este de 7,6 milioane lei, din care 6,4 milioane lei reprezintă finanțare din fonduri europene, iar 1,2

milioane lei reprezintă valoarea cofinanțării asigurată de Ministerul Apărării Naționale.

VII.6. Activitatea de audit public intern și de administrare a patrimoniului ministerului

Activitatea de audit public intern desfășurată în anul 2019, a avut drept scop identificarea principalelor riscuri asociate funcționării sistemului militar, consilierea și sprijinirea conducerii structurilor centrale, a marilor unități și unităților militare pentru atingerea obiectivelor proprii, prin creșterea eficacității și eficienței operațiunilor patrimoniale, respectarea legislației și reglementărilor interne privind administrarea patrimoniului, dezvoltarea sistemelor de control intern managerial în toate structurile și la toate nivelurile ierarhice ale armatei, precum și întărirea responsabilității manageriale.

În conformitate cu „Planul de audit public intern al Ministerului Apărării Naționale pe anul 2019”, au fost efectuate peste 1.700 de misiuni de audit public intern.

În cadrul misiunilor de audit public intern desfășurate în anul 2019 au fost formulate peste 2.700 de recomandări, însuși în totalitate de către comandanți/șefii structurilor auditate, din care peste 1.100 au fost deja implementate, celelalte fiind în curs de implementare.

Recomandările formulate au vizat, în principal, corectarea disfuncțiilor constatate, prevenirea acestora în viitor, precum și creșterea eficacității și eficienței acțiunii de conducere la toate compartimentele și nivelurile ierarhice ale instituției militare, prin exercitarea concretă și permanentă a funcției de control intern managerial asupra activităților planificate și a resurselor alocate în scopul atingerii obiectivelor propuse.

Situatiile financiare întocmite la data de 31 decembrie 2019 oferă o imagine fidelă a activelor, datoriilor, poziției financiare (active nete/patrimoniu net/capital propriu), precum și a performanței financiare și a rezultatului patrimonial.

În Ministerul Apărării Naționale, controlul finanțiar preventiv propriu s-a efectuat asupra tuturor operațiunilor care afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public, în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul finanțiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale actelor normative subsecvente emise în acest scop de către ministrul finanțelor publice și ministrul apărării naționale, și s-a exercitat prin viză, de regulă, de către persoane din cadrul compartimentelor de specialitate finanțiar-contabile, desemnate în acest sens de către comandanți unităților militare. În anul de referință nu s-au înregistrat cazuri de refuz de acordare a vizei de control finanțiar preventiv propriu.

În anul 2019, în patrimoniul Ministerul Apărării Naționale existau peste 1.000 de cazări, din care 137 de cazări erau dezafectate ca urmare a procesului de restructurare și reorganizare a armatei. În scopul protejării patrimoniului imobiliar, au fost desfășurate activitățile de înscrisere a imobilelor în cartea funciară în conformitate cu prevederile Legii cadastrului și publicării imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În anul 2019, în acest domeniu au fost adoptate de către Guvern 21 de acte normative care au determinat modificarea patrimoniului imobiliar, astfel:

- transmisarea a 8 imobile dezafectate din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public local sau în administrarea altor instituții publice, în vederea dezvoltării comunităților locale și pentru desfășurarea activităților specifice (6 hotărâri ale Guvernului);

- înscriserea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Apărării Naționale a unui teren în suprafață de 2.100 mp în scopul realizării unor investiții pentru relocarea farului de aterizare Gura Portilei al Statului Major al Forțelor Navale (1 lege);

- revenirea în domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Apărării Naționale a unui număr de 6 imobile ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor și termenelor asumate prin actele normative de

către autoritățile publice locale sau alte instituții publice ale statului (5 hotărâri ale Guvernului);

– actualizarea valorilor de inventar și a datelor de identificare pentru 262 de cazărmă în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului (9 hotărâri ale Guvernului);

În anul 2019 au fost adoptate de către Guvern 8 acte normative care au aprobat trecerea din domeniul public în domeniul privat al statului a 405 construcții și amenajări la terenuri din 57 de cazărmă, în vederea scoaterii din funcțiune și casării.

Pentru eficientizarea administrării patrimoniului Ministerului Apărării Naționale, în anul 2019, au fost dispuse măsuri precum: continuarea activităților de înscriere a imobilelor în carteau funciară în scopul protejării patrimoniului imobiliar, elaborarea și promovarea proiectelor de acte normative care au avut ca obiect trecerea din domeniul public în domeniul privat al statului a unor construcții și amenajări la terenuri care prezintă risc în exploatare în condiții de siguranță, în vederea scoaterii din funcțiune și casării acestora, în scopul diminuării costurilor cu utilitățile și pentru lucrările de întreținere și menenanță a infrastructurii din cazărmă, elaborarea și promovarea proiectelor de acte normative pentru efectuarea unor modificări și completări în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului în scopul asigurării concordanței între inventarul centralizat aflat la Ministerul Finanțelor Publice și evidențele unităților militare cu atribuții în administrarea cazărmilor, elaborarea și promovarea proiectelor de acte normative privind transmiterea unor cazărmă dezafectate din patrimoniul Ministerului Apărării Naționale către autoritățile publice locale sau în administrarea unor instituții publice, condiționat de refacerea unor facilități la cazările ministerului afectate de lucrări de investiții pentru realizarea unor obiective de utilitate publică de interes național, închirierea terenurilor și spațiilor disponibile (terenuri agricole, terenuri situate în intravilan, pășuni și clădiri) către terți pentru desfășurarea unor activități, în vederea valorificării în condițiile legii, apărarea patrimoniului instituției în fața instanțelor de judecată, în peste 174 de cauze – în calitate de reclamant/părăt pentru Ministerul Apărării Naționale, ca administrator al domeniului public al statului.

În anul 2019, structurile de specialitate ale ministerului aveau în diferite stadii de execuție 161 de proiecte imobiliare, aflate în diferite stadii de implementare. Dintre acestea au fost finalizate și recepționate un număr de 33 de obiective de investiții, în valoare de 77.143.151,10 lei.

În cadrul planului de modernizare și dezvoltare a infrastructurii administrative de către Ministerul Apărării Naționale s-au regăsit următoarele obiective de investiții:

– Infrastructură bază aeriană – zona operațională – în cazarma 727 Fetești cod 2008-I-727, care a continuat și în anul 2019;

– Modernizare infrastructură în cazarma 2766 București (pentru Divizia Multinațională), unde s-au finalizat lucrările de reabilitare a pavilioanelor F – bloc alimentar și D – administrativ;

– Lucrări de reabilitare a fațadei la pavilionul A din cazarma 954 București (Cercul Militar Național) unde au fost executate lucrări în procent de 55% din valoarea lucrărilor contractate;

– Lucrări de infrastructură necesare funcționării Colegiului Național Militar „Tudor Vladimirescu”;

– Pavilion multifuncțional în cazarma 3493 București.

Din creditele bugetare deschise au fost efectuate plăți în valoare de 532.324 mii lei, rezultând o execuție de 95,61% față de bugetul aprobat.

Până la sfârșitul anul 2019, la nivelul Ministerului Apărării Naționale erau implementate 16 proiecte finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate/NSIP²⁸.

VII.7. Prevenirea și investigarea corupției și fraudelor

În cadrul mai larg al implementării măsurilor luate la nivel național și internațional pentru gestionarea fenomenului corupției, care, potrivit „Strategiei naționale de apărare a țării 2015-2019”, constituie o vulnerabilitate la adresa securității naționale, în anul 2019 au continuat

activitățile specifice asigurării managementului activităților de prevenire, identificare și investigare a corupției și fraudelor, desfășurate de structura specializată a Ministerului Apărării Naționale, respectiv Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor.

În anul 2019 au continuat activitățile specifice implementării „Strategiei naționale anticorupție 2016-2020”, structura de specialitate a ministerului coordonând activitățile specifice și asigurând, la cerere, asistență și îndrumare metodologică pentru structurile din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

Ministerul Apărării Naționale a avut o contribuție activă la mecanismul de monitorizare a implementării strategiei, un ofițer din structură făcând parte, la solicitarea Ministerului Justiției, din echipa de experți care a efectuat evaluarea tematică a Ministerului Economiei, Corpului de Control al Prim-Ministrului și Agenției Naționale de Integritate.

În vederea aplicării prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate, precum și adaptării prevederilor acesteia la specificul instituției, a fost constituit și operaționalizat Grupul de lucru al Ministerului Apărării Naționale, a fost elaborat cadrul intern de reglementare și a fost creat un mecanism de monitorizare, prin dispoziție a șefului Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor.

De asemenea, în strânsă legătură cu implementarea „Strategiei naționale anticorupție 2016-2020”, în anul 2019 au continuat acțiunile privind implementarea angajamentelor ce decurg din aderarea României la „Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă”²⁹. La finalul anului 2019, Ministerul Apărării Naționale avea publicate 53 de seturi de date în format deschis pe portalul național <https://data.gov.ro>.

Pentru punerea în practică a direcțiilor strategice prioritare de acțiune aprobată de ministrul apărării naționale, au fost executate în anul 2019 peste 160 de activități specifice. Principalele aspecte documentate în cadrul activităților de investigare efectuate s-au referit la verificarea legalității procedurilor de achiziție publică și a modului de derulare a contractelor încheiate, verificarea modului de gestionare și administrare a patrimoniului, verificarea managementului resurselor umane, verificarea modului în care s-au derulat unele proceduri de angajare a personalului civil și militar, verificarea modului de acordare a compensației lunare pentru chirie cadrelor militare în activitate, verificarea procedurilor urmate în scopul chemării în activitate în cadrul ofițerilor a unor maistri militari și subofițeri din structurile ministerului, verificarea modului de decontare a serviciilor turistice.

Principalele aspecte documentate în cadrul activităților de cercetare administrativă s-au referit la: efectuarea de cheltuieli nelegale, neeconomicoase sau eronate de mijloace bănești prin angajarea, lichidarea, ordonațarea și plata unor cheltuieli pentru care nu au fost prezentate documente justificative, acordarea fără temei legal a unor majorări salariale pentru titlul de specialist de clasă, precum și pentru lucrări de excepție sau misiuni speciale, personalului militar didactic care a optat pentru stabilirea drepturilor potrivit prevederilor din familia ocupațională „Învățământ” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, achiziționarea de combustibil turboreactor de aviație care nu îndeplinea cerințele minime de calitate stabilite prin caietul de sarcini, diminuarea patrimoniului Ministerului Apărării Naționale prin nerespectarea dispozițiilor legale în vigoare.

²⁸ NATO Security Investment Programme.

²⁹ Open Government Partnership.

Totalul prejudiciilor cercetate în anul 2019 este de peste 8.500.000 lei, iar cele 16 cercetări administrative încheiate până în prezent au fost finalizate în cinci cazuri prin transmiterea dosarului cercetării parchetului competent, în patru cazuri prin emitera titlurilor executorii, în vederea recuperării pagubelor de la persoanele responsabile de producerea acestora, în două cazuri paguba a fost recuperată pe timpul efectuării cercetării administrative, în patru cazuri nu s-a putut stabili răspunderea materială întrucât nu au fost îndeplinite în totalitate condițiile legale aplicabile, iar într-un caz paguba a fost scăzută din evidența contabilă a unității.

În anul 2019 activitatea de prevenire a constituit o componentă principală a activității direcției, concretizată în principal prin: informarea permanentă a persoanelor de decizie de la toate nivelurile ierarhice cu privire la rezultatele verificărilor efectuate, concluziile și propunerile formulate; expertizarea anticorupție și antifraudă a actelor normative și reglementărilor interne care ar putea genera vulnerabilități în planul integrității instituționale și formularea de propuneri de modificare, completare sau armonizare a prevederilor acestora, după caz; organizarea mai multor misiuni de prevenire în structuri care au fost apreciate cu risc ridicat de producere a unor incidente de integritate ori prejudicii; participarea la sesiuni de informare a personalului ministerului cu privire la riscurile și vulnerabilitățile de corupție și fraude.

VII.8. Activitatea de informare și relații publice

Activitățile de informare și relații publice au fost organizate și desfășurate de structurile de specialitate ale instituției militare pentru a răspunde imperativului constituțional de asigurare a dreptului la informație al cetățenilor printr-o informare corectă, completă, continuă și nediscriminatorie asupra modului de îndeplinire a atribuțiilor și responsabilităților Ministerului Apărării Naționale în anul 2019.

Corespunzător responsabilităților legale, etice și deontologice proprii sistemului de valori democratice, activitățile desfășurate de Ministerul Apărării Naționale în domeniile informare publică, informare internă și informare interinstituțională, relațiile cu mass-media, cu societatea civilă și cu comunitățile locale, diplomație publică, evenimente speciale și instruire de specialitate au materializat exercitarea funcțiilor managerială și de sprijin ale informării și relațiilor publice la nivelul instituției militare.

Ca și în anii anteriori, Armata României a continuat să se poziționeze pe primul loc în topul încrederii populației în instituțiile fundamentale ale statului român, așa cum atestă rezultatele cercetărilor efectuate asupra opiniei publice de INSCOP Research: 64,1% – ianuarie 2019, 68,1% – martie 2019, 67,9% – mai 2019, 64% – septembrie 2019.

Consecință a situației de securitate internațională și regionale și, respectiv, a impactului acestia la nivel național, mass-media din România au continuat să reflecte pe larg activitatea instituției militare, acordând un interes deosebit temelor, subiectelor și evenimentelor corelate agendei NATO și UE, între care: activitățile Ministerului Apărării Naționale în marja exercitării mandatului României la Președinția Consiliului Uniunii Europene; ceremoniile organizate de MApN cu prilejul împlinirii a 15 ani de la aderarea României la NATO; relansarea campaniei „România – 15 ani în NATO – 70 de ani de la înființarea Organizației Nord-Atlantice”; relansarea campaniei de informare publică „WeAreNATO”; exercițiile „SABER GUARDIAN 19”, „STEADFAST COBALT 19”, „NATO VIGOROUS WARRIOR 19”, „SPARTAN 19”; participarea oficialilor români la reuniunile NATO și alte activități oficiale.

În sprijinul promovării profesiei militare au fost folosite simultan toate canalele de comunicare ale ministerului, tradiționale și online, cu scopul de a pune la dispoziția celor interesați a datelor necesare fundamentării opțiunii personale de a urma o carieră în uniforma Armatei României – condițiile de admitere, modalitățile și procedurile de selecție în vederea admiterii în instituțiile militare de învățământ preuniversitar și universitar, în școlile de maistri militari și subofițeri, pentru formarea militarilor profesioniști sau a celor în rezervă.

Prin aplicarea dinamică a tacticilor, tehniciilor și procedurilor de informare și relații publice, diseminarea rapidă, oportună și cu regularitate către mass-media a informațiilor de interes public referitoare la activitățile ministerului, structurile de informare și relații publice au asigurat în anul

2019 un flux constant de informații de interes public în format multimedia – comunicate și declarații de presă, documentare și articole de fond, interviuri, fotografii, înregistrări audio și video – evidențind obiectiv rolul și misiunile Armatei României.

VII.9. Soluționarea petițiilor și primirea în audiență la ministru apărării naționale

Activitatea de soluționare a petițiilor și cererilor de primire în audiență a fost organizată și s-a desfășurat în baza prevederilor *Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 233/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor*, precum și în baza actelor normative specifice care reglementează activitatea la nivelul Ministerului Apărării Naționale.

În evidență structurile de specialitate din cadrul Ministerului Apărării Naționale au fost înregistrate 350.868 de petiții. Pentru 112 petiții au devenit incidente prevederile art. 6¹ din *Ordonanța Guvernului nr. 27/2002*, cu modificările și completările ulterioare, acestea fiind redirecționate în vederea cercetării și analizării aspectelor sesizate de către autoritățile publice cu responsabilități în domeniu.

În cuprinsul petițiilor au fost prezentate propuneri, majoritatea referindu-se la recunoașterea importanței profesiei militare în procesul de elaborare a legii salarizării unitare și a legii privind pensiile militare de stat, armonizarea actelor normative cu cele similare țărilor membre NATO și ale UE referitor la drepturile cuvenite personalului militar, majorarea plafonului venitului până la care se poate cumula pensia cu salariul în sectorul bugetar, asigurarea unor drepturi și facilități suplimentare veteranilor de război, modificarea actelor normative referitoare la încadrarea în condiții deosebite, speciale și alte condiții specifice cadrelor militare în activitate și personalului civil din armată. Propunerile au fost luate în evidență și avute în vedere în procesul de elaborare a inițiatiivelor legislative sau de modificare a unor ordine și instrucțiuni, respectiv a normelor metodologice de aplicare a acestora.

Ministrului apărării naționale i-au fost adresate 182 de cereri de primire în audiență. În acest sens, la sediul ministerului au fost organizate 12 audiențe la care au fost planificate 154 de persoane, din care au fost primite 139, 15 petiționari neprezentându-se. Pentru 28 de petiționari s-a considerat că audiența este inopportună, ca urmare a rezolvării favorabile a solicitărilor și a propunerilor făcute de structurile cu responsabilități în domeniu.

VIII. CINSTIREA EROILOR NEAMULUI

Pentru cinstirea eroilor români, în anul 2019, la nivelul ministerului s-au derulat o serie de proiecte și activități comemorative, de amenajare și restaurare a mormintelor și operelor comemorative de război românești, atât pe teritoriul național cât și în străinătate.

Mentionăm, în acest context, următoarele activități derulate în țară în anul 2019:

- amenajarea „Parcelei Eroilor Români din Primul Război Mondial” în satul Pripoare, comună Perișani, județul Vâlcea și reînhumarea osemintelor militarilor români, descoperite accidental în zona Poiana Spinului; repunerea în demnitate a osemintelor militarilor români și străini descoperite la Poiana Spinului, de pe raza comunei Perișani și exhumate ulterior, s-a realizat prin conlucrarea cu mai multe instituții de la nivelul județului Vâlcea – Instituția Prefectului Județului Vâlcea, Consiliul Județean Vâlcea, Primăria comunei Perișani, Primăria comunei Titești, Muzeul Județean „Aurelian Sacerdoteanu” Vâlcea, Inspectoratul Județean de Poliție Vâlcea, Inspectoratul Județean de Jandarmi, Serviciul Județean de Medicină Legală Vâlcea. Ceremonia de reînhumare a osemintelor celor 6 militari români în Parcela Eroilor din comuna Perișani s-a desfășurat în data de 5 iulie 2019;

- reînhumarea osemintelor militarilor români din Primul Război Mondial, identificate în zona Predeal în cadrul Osuarului Eroilor Români de la Diham, în cadrul unei ceremonii comemorative, în data de 7 mai 2019.

În anul 2019 au fost executate opt misiuni de documentare, inspecție și control la 329 de morminte și opere comemorative de război românești și străine din următoarele județe: Alba, Argeș, Bacău, Brăila, Covasna, Dâmbovița, Giurgiu, Harghita, Mureș, Olt, Tulcea și Vaslui. În baza

constatărilor rezultate în urma efectuării misiunilor în teren, reprezentanții ministerului au sesizat/notificat, în scris, proprietarii/administratorii mormintelor și operelor comemorative de război (în principal autorități publice locale), în vederea luării măsurilor de protejare și de punere în valoare a acestora, în conformitate cu atribuțiile ce le revin potrivit prevederilor Legii nr. 379/2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război, precum și ale acordurilor interguvernamentale în cazul obiectivelor comemorative străine.

Pentru implementarea proiectelor de construire/restaurare a monumentelor și cimitirilor/parcelelor de onoare ale eroilor români din străinătate, efectuarea recepționării la încheierea lucrărilor de restaurare a obiectivelor comemorative românești finanțate de România și predarea în administrare a acestora către instituțiile abilitate din statele respective au fost executate 6 misiuni externe, care au avut ca scop și relaționarea cu autoritățile din Republica Federală Germania, Italia, Polonia, Federația Rusă, Republica Moldova în sensul celor expuse.

Pentru cinstirea eroilor neamului, în anul 2019 au fost derulate și finanțate următoarele proiecte de investiție imobiliară:

- restaurarea „Parcelei Eroilor Români din cel de-al Doilea Război Mondial” de la Nemțeni, raionul Hâncești, Republica Moldova;

- restaurarea „Parcelei Eroilor Români din cel de-al Doilea Război Mondial” de la Mana, raionul Orhei, Republica Moldova;

- restaurarea și reamenajarea „Parcelei Eroilor Români din Primul Război Mondial” din Cimitirul Central din Mannheim, Republica Federală Germania;

- realizarea a 5 însenme comemorative în memoria militarii români căzuți în prizonierat în cel de-al Doilea Război Mondial pe teritoriul Federației Ruse, prin construirea a cinci monumente în localitățile Nijni Taghil (regiunea Sverdlovsk), Arsk (Republica Tatarstan), Moršansk (regiunea Tambov), Riabovo (Republica Udmurtia) și Alapaevsk (regiunea Sverdlov).

În acest context menționăm și „Tabăra de îngrijire a mormintelor eroilor români din Primul Război Mondial înhumăți în Cimitirul Prizonierilor de Război” din Lambinowice, regiunea Opole, Polonia. Activitatea s-a desfășurat în perioada 21-29 septembrie 2019, cu sprijinul și în colaborare cu autoritățile locale din Polonia, și a constat în efectuarea unor lucrări de îngrijire a celor 2.388 de morminte ale eroilor români morți în Primul Război Mondial, din Cimitirul Prizonierilor de Război din Lambinowice. La activitate au participat 12 militari români din Grupul de luptă NATO dislocați în Polonia, 13 militari din instituțiile militare de învățământ superior din România și un ofițer din cadrul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor.

În vederea implementării proiectelor „Ridicarea Monumentului Eroilor Români din Primul Război Mondial” în Bolzano, Italia și „Restaurarea Parcelei Eroilor Români din Primul Război Mondial din cadrul Complexului Memorial din Lambinowice, Polonia”, în anul 2019 s-au întreprins demersurile prevăzute de legislația incidentă.

Totodată, în baza cercetărilor arhivelor și a documentărilor din teren au fost luate în evidență, respectiv actualizate bazele de date cuprinzând 249 de morminte și opere comemorative de război românești și străine de pe teritoriul național și au fost realizate evidențe nominale digitale pentru 17.495 de morți de război, români – 16.922, respectiv 573 de străini, căzuți în luptă și în prizonierat, în timpul Primului Război Mondial, precum și pentru 13.432 de morți de război români din cel de-al Doilea Război Mondial, înhumăți pe teritoriul României și în Armenia, Republica Moldova, Slovacia, Ucraina și Federația Rusă.

Pe linia colaborării cu structurile abilitate ale statelor care au înhumăți morți de război pe teritoriul României s-au desfășurat două întâlniri de lucru pentru analizarea și discutarea problematicii privind Cimitirul de Onoare de la Valea Uzului, astfel: la București, exclusiv cu partea ungără, la solicitarea acesteia, și la necropola de război de la Valea Uzului, cu participarea reprezentanților statelor care au înhumăți morți de război în cimitir, la inițiativa Ministerului Apărării Naționale.

În cadrul colaborării româno-ungare în domeniul mormintelor de război, reglementată de „Acordul dintre Guvernul României și Guvernul

Republiei Ungare privind regimul juridic al mormintelor ungare de război din România și al mormintelor române de război din Republica Ungară”, semnat la București la 6 martie 2008 și ratificat, pentru partea română, prin Legea nr. 300/2008, au fost întreprinse demersuri către autoritățile publice centrale și locale, potrivit liniei de conduită comunicate de către Ministerul Afacerilor Externe, în vederea identificării unei suprafețe de teren pentru amenajarea unui cimitir centralizator al militarilor unguri morți și înhumăți pe teritoriul României.

IX. OBIECTIVELE GENERALE ALE MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE ÎN ANUL 2020

În deplină concordanță cu prevederile „Strategiei naționale de apărare a Țării”, „Programului de guvernare”, respectiv „Cartei albe a apărării”, în anul 2020 Armata României va trebui să mențină un nivel ridicat de reacție pentru apărarea națională, să continue ambițioasele programele strategice de înzestrare, să dezvolte capacitățile vitale participării la apărarea colectivă a aliaților în cadrul NATO și UE, dar și să coopereze eficient cu celelalte instituții din domeniul securității naționale pentru gestionarea oricărui tip de criză.

În linie cu obiectivele de politică externă ale României, Ministerul Apărării Naționale va avea în vedere continuarea eforturilor pentru creșterea credibilității strategice în cadrul NATO și UE.

Pe dimensiunea NATO se va urmări continuarea promovării profilului nașterii noastre ca pilon de stabilitate și securitate pe flancul estic, precum și a importanței strategice a Marii Negre pentru întreaga Alianță. De o importanță majoră pentru anul 2020 vor fi demersurile relaționate cu menținerea nivelului atins în operaționalizarea structurilor de pe teritoriul național, operaționalizarea MNC SE HQ, inclusiv constituirea Centrului NATO de Cunoaștere a Situației pentru Regiunea Mării Negre, ca o contribuție concretă a României la implementarea pachetului de măsuri pentru securitatea regională.

Pe dimensiunea UE, acțiunile Ministerului Apărării Naționale în 2020 vor viza operaționalizarea proiectelor PESCO, realizarea demersurilor pentru obținerea de progrese în domeniul mobilității militare, trecerea la implementarea CARD, asigurarea contribuției la efortul conceptual european, ce vizează elaborarea unor documente de orientare strategică – Directiva Politică, Compasul Strategic – sau de clarificare a unor concepe precum autonomia strategică a UE, asistența mutuală, pilonul european în cadrul NATO.

În anul 2020, acțiunile Ministerului Apărării Naționale vor viza, în mod constant, sprijinirea cooperării efective și de substanță dintre NATO și UE, având în vedere întărirea rolului UE de pilon al securității europene și al legăturii transatlantice, în deplină complementaritate cu NATO și cu evitarea duplicității eforturilor în domeniul apărării. Ca expresia concretă a contribuției țării noastre la eforturile comune pe dimensiunea operațională, Armata României va continua participarea la operațiile din Balcanii de Vest.

Totodată, va fi accelerat procesul de consolidare a capacitatii operaționale pentru asigurarea îndeplinirii misiunilor generale ale Armatei României, conform domeniilor de competență, în concordanță cu cerințele planurilor elaborate și actualizate la nivel național și aliat și în cooperare cu partenerii strategici, prin:

- prevenirea surprinderii strategice, prin informarea factorilor de decizie politico-militari și militari cu privire la riscurile și amenințările militare și non-militare la adresa securității naționale a României în domeniul militar;

- continuarea reorganizării și adaptării structurii de forțe, pentru atingerea unui nivel ridicat al capacitatii operaționale pentru a răspunde într-un timp scurt și la un nivel adecvat riscurilor și amenințărilor actuale, tot mai complexe și dinamice, precum și la schimbările impredictibile ale mediului de securitate;

- participarea la derularea programelor multianuale de înzestrare pentru dotarea structurii de forțe cu tehnică și echipamente militare moderne, interoperabile, precum și revitalizarea tehnicii și echipamentelor militare existente pentru a răspunde cerințelor operaționale actuale, concomitent cu încadrarea personalului și pregătirea structurilor, astfel încât să fie asigurate, în timpul cel mai scurt, capacitatea de descurajare și contracarare

credibile, în concordanță cu planurile de apărare și de răspuns gradual, elaborate și revizuite la nivel național și la nivelul Alianței;

– intensificarea acțiunilor pentru operaționalizarea și menținerea nivelului capacitatii operaționale a structurilor multinaționale și naționale, dezvoltate sau în curs de constituire pe teritoriul României, concomitent cu susținerea participării la operații și misiuni în afara teritoriului național, la implementarea angajamentelor militare asumate pe plan internațional, în mod deosebit a acțiunilor și inițiatiivelor privind consolidarea prezenței înaintate adaptate a Alianței – tailored Forward Presence/tFP, pe flancul estic;

– asigurarea capacitatii de acțiune și a interoperabilității forțelor Armatei României, atât prin actualizarea planurilor de apărare, în concordanță cu planurile aliate aprobate, cât mai ales prin participarea la exerciții multinaționale în cadrul NATO, UE, în cadrul inițiatiivelor regionale sau bilaterale și creșterea calitatii pregătirii personalului militar și civil, concomitent cu eficientizarea și creșterea calitatii procesului de instruire;

– dezvoltarea capacitatii de acțiune unitară, integrată cu instituțiile cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale și cu autoritățile administrației publice centrale și locale în managementul situațiilor de urgență, a crizelor și pentru creșterea rezilienței;

– modernizarea învățământului liceal, postliceal, de formare continuă și universitar, din responsabilitatea Statului Major al Apărării, în concordanță cu realitățile tehnologice, concepțele și planurile de înzestrare, pentru asigurarea resursei umane calificate;

– asigurarea continuității strategice în cadrul NATO și UE, inclusiv prin afirmarea României ca pol regional în domeniul forțelor pentru operații speciale;

– îmbunătățirea calitatii vieții personalului, ca mijloc de ridicare a moralului, optimizarea condițiilor de muncă în unități și a celor de refacere a capacitatii de muncă.

În anul 2020 vor continua demersurile pentru derularea programelor inițiate, precum și pentru pregătirea inițierii și derulării altor programe de înzestrare, în vederea asigurării de noi capabilități structurii de forțe ale Armatei Române, astfel: Sistem de instalății mobile de lansare rachete antinavă (SIML), Revitalizarea și modernizarea aeronavelor IAR-99 din dotarea Ministerului Apărării Naționale, Sisteme C4I cu capabilități de integrate ISTAR, Sisteme UAS (Unmanned Aircraft System)/Capabilități ISR, Sisteme integrat de arme SHORAD-VSHORAD și Sisteme de rachete antiaeriene cu bătaie apropiată/raza foarte scurtă de acțiune, portabil – MANPAD.

Totodată, se va urmări consolidarea parteneriatelor strategice și a cooperării bilaterale cu aliați și parteneri prin continuarea proiectelor deja demarate, atât în ceea ce privește dimensiunea politico-militară cât și cea practică, operațională, cu accent pe cele care și-au demonstrat valoarea adăugată în anii anteriori. O atenție deosebită va fi acordată Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii, unde accentul va fi pus pe consolidarea prezenței SUA pe teritoriul țării noastre, ca parte a eforturilor de consolidare a securității în Regiunea Mării Negre.

În ceea ce privește sprijinul acordat autorităților civile, în anul 2020 forțele Ministerului Apărării Naționale vor participa, în situația în care acest lucru se va impune, la eforturile de limitare și înlăturare a consecințelor unor situații, ca sprijin acordat autorităților locale.

Starea finală dorită o constituie realizarea și menținerea unor capabilități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile, cu un nivel ridicat de reacție, destinate îndeplinirii misiunilor armatei, a angajamentelor asumate de România ca stat membru NATO și UE, în măsură să asigure un răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul neconvențional, hibrid și asigurării sprijinului necesar pentru managementul situațiilor de urgență și crizelor.

(249.267)
